

Velja po pošti:

za celo leto naprej	K 26.—
za pol leta	" 13.—
za četrt leta	" 6.50
za en mesec	" 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej	K 22.40
za pol leta	" 11.20
za četrt leta	" 5.60
za en mesec	" 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 t.
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Političen list za slovenski narod

Današnja številka obsega 6 strani.

Shod v Mokronogu.

Shod se je vršil na vrtu gostilne »Pri lipi«. Načelnik kmečke zveze g. Povše ml. otvori shod, pozdravi došla poslanca in govori o zadevah, ki se tičejo postopanja nekaterih organov pri regulaciji Mirne ter zahteva, da se tu napravi red. Mirni, odločni nastop in zgovorna beseda gosp. Povšeta je vzbujala občno pozornost.

Na to povzame besedo poslanec Mandelj. Najpoprej se zahvali za izkazano zaupanje pri izvolitvi. Čeprav osebno tukaj nepoznan, so ga izvolili možje na priporočilo stranke. Obeta zastaviti vse moči, da se Dolenjska, toliko časa zanemarjena, gospodarsko dvigne. On sam je Dolenjec in mu je napredek tega dela dežele tembolj pri srcu. Glede omenjenih zadev pri regulaciji Mirne pa je približno rekel: »Ravno kar smo čuli iz ust načelnika »Kmečke zveze«, kako so nekoji deželni organi postopali z ljudstvom. Napove se cenitev škode, ki se je naredila pri uravnavanju. Cenilna komisija se napove na osmo jutraj in prizadeti kmečki posestniki čakajo na komisijo ob napovedani uri. Čakajo dopoldne, čakajo popoldne do večera, — komisije pa le ni. Kmetje se z jezo in nevoljo vračajo domov; zamudili so čas, ki bi ga drugače doma porabili. Najlepše je pa to, kakor čujem, da je komisijonalna cenitev škode vendarle spisana na lepem belem papirju pri deželnem odboru. Kedo je cenil in kedo je bil zraven, tega ne vem ne jaz ne prizadeti posestniki. Znano je le, da isti dan, ko je bila naznanjena komisija, je deželni inženier bil v Trzinu.

Tako postopanje nasproti kmetiskim posestnikom mora vzbuditi v najmirnejšem človeku vihar ogorčenja; tako postopanje je bilo pred leti mogoče v Galiciji, pri nas ne; sedaj pa hočejo gotovi deželni organi uvesti tako prakso, toda glasno in javno povem, da poslanci S. L. S. takega postopanja ne bodo trpeli in da bodo znali braniti ljudsko pravdo in če treba z najskrajnejšimi sredstvi prisilili do spoštovanja ljudskih pravic one, ki so poklicani služiti ljudstvu in so tudi iz ljudskih žuljev plačani. (Dobro-klici.)

Nadalje govori poslanec o težavnih razmerah, v katerih prevzema stranka deželno gospodarstvo in kot večina tudi

odgovornost. Stranke pa te razmere ne plašijo, ker z vztrajnim delom se dafo težave premagati. Dela pa je stranka vajena. Glede šole omeni poslanec Mandelj, da je treba isto obdržati na verskem temelju. Šola pa mora postati za kmete tudi bolj praktična, nepotrebnosti balast proč, mesto tega pa teoretični in praktični kmetijski pouk. Zato treba reforme šol. zakona. S. L. S. ni nasprotnica šole, ker ve, da je dandanes nevednost najdražja stvar v deželi in stranka pri svojem združenem delovanju potrebuje le izobraženih ljudi, nasprotnica je le onih tendenc, ki jih oznanja del učiteljstva po svojih shodih.

Del učiteljstva se je v Radovljici izrekel za to, da se izloči iz šole verski pouk. Tem širokoustnim ljudem, ki so oznanjali ta frumasonski evangelij v Radovljici, je verski pouk v šoli nepotreben balast, ali naša stranka bo takim tendencam stopala z največjo odločnostjo nasproti.

Govornik omenja tudi sadjereje ter priporoča za ta okoliš sadjerejsko društvo.

Ostro obsoja frivolno zahrbtno igro liberalcev pri zadnjem zborovanju c. kr. kmetijske družbe. Ta bomba, ki so jo vrgli liberalci na obnem zboru, naznanja pričetek boja, pri katerem bodo pa morali podleči liberalci. Govori še o načinu, kako pospešuje kmetijska družba živinorejo zlasti glede izbire pasem, uvažanja bikov plemenjakov iz tujine in preziranju domačega plemena. O tem je slišal poslanec od živinozdravnikov - strokovnjakov in pa praktičnih živinorejcev mnogo pritožb in bo prišel s tistimi na dan v deželni zbornici brez ozira na zameru na desni ali levi.

Govornik omenja, da Kranjska v svrhu občinskih, melioracijskih in železniških posojil in pa v trgovske namene potrebuje deželne banke.

Stranka hoče pospeševati deželno kulturo v kar mogoče velikem stilu; treba sistematično preurediti deželno bolnico in blaznico; za to bo treba investicij, pri katerih bo deželna banka potreben posredovalen organ za kolikor mogoče cenen kredit. Glede preudarnega pospeševanja kmetijstva treba misliti na organizacijo deželnega kulturnega sveta.

Nujno potrebna je deželna zavarovalnica za živino. Tudi na deželno zavarovalnico zoper ogenj in zavarovalnico za življenje misli stranka in bo te načrte tudi

izvedla. Kar je mogoče drugod, je tudi na Kranjskem, samo delati je treba.

Govornik sklene: »Volili ste me na programu »S. L. S.«. V versko-političnih zadevah gremo složno z duhovščino, v drugih stvarih pa poslanci delajo tako, kakor smatrajo na podlagi programa najkoristnejše za slovensko ljudstvo. Delal bom vedno tako, kakor velevala korist ljudstva. Le nesebično požrtvovalno delo prinese rešitev in napredek slovenskemu narodu.«

Za njim je nastopil deželni odbornik dr. E. Lampe. Nisem prišel sem, pravi, da bi vi mene slišali, ampak, da bi jaz vas. Kajti moja naloga je, da nastopim proti vsakemu, ki zanemarija svoje dolžnosti nasproti deželi, naj bo potem visoka ali nizka glava. Tako bom delal, dokler bom deželni odbornik. Omenja delno pridobitev vol. reforme za deželni zbor. To je le začasno. Nismo popolnoma zadovoljni z njo in še naprej se bomo borili za popolno pravico in zmagali bomo, kakor smo zmagali za državni zbor. Zato je pa treba zavednih in organiziranih volivcev. Volite tudi v splošni kuriji tistega, kateremu zaupate, da se bo po načelih S. L. S. trudil za korist kmetijskega ljudstva. Zato poprašajte pri volitvah vsakega kandidata najpoprej za njegov program. Kmalu bote zopet volili v splošni kuriji. Komu bote zaupali? Ali liberalcem, ki se sami med seboj izdajajo, ker vsak gleda le na svojo korist? (Nekaj liberalcev in soc. demokratov hoče ugovarjati, pa hitro utihnejo, ko jih govornik pozove, naj se potem očitno pokažejo na govorniškem odru.) Zastoj je bilo, da so liberalci hodili zgago delat na naše shode v Mokronogu in drugod. To jim ni nič pomagalo. Veliki liberalci v Ljubljani so izdali male liberalce na deželi. Ko se je šlo za spremembo volivne pravice, smo jim pri sklepanju kompromisa ponudili en mandat na deželi. Pa tega niso hoteli, da bi imeli liberalci po mestih in trgih kakšnega zastopnika, samo da dobe v Ljubljani en mandat več.

Govornik omenja velikanski deficit v deželni blagajni, ki dokazuje, kako slabo se je gospodarilo. Kot dokaz navaja številke o užitniškem zakupu, pri katerem je bila doslej dežela očitno oškodovana. Naša naloga bo, da spravimo deželno gospodarstvo v red; ravnali se bomo po načelu, da naj nosijo bremena tisti, ki lahko plačajo, mala posestva bomo varovali.

Dalje govori o pomanjkanju krme. Država je obljubila, da bo pomagala. A da bi le po uradih mnogo papirja popisali in da bi poljedelci drugo leto o kresu ali pa še pozneje dobili 10 ali 20 K, s tem vam ni nič pomagano. Kranjska je prosila sedaj okrog 4000 vagonov krme in to bo treba po drugih deželah nakupiti in jo po nižani ceni prodajati. Oglasite se torej in naznanite potom županstev ali vaših društev, koliko sena bi bil vsak pripravljen za svojo potrebo kupiti od »Gospodarske zveze«.

Govornik še pozove može k tesnejši organizaciji in k edinosti.

Končno zahvali predsednik gosp. Iv. Povše ml. poslance za prijaznost in za živahno pospeševanje kmetijskih koristi in z živio-klici nanje zaključil zborovanje!

Državni zbor.

Prvo zasedanje.

Dunaj, 18. julija.

Sinoči, ob 12. uri je predsednik dr. Weisskirchner zaključil zadnje sejo poslanske zbornice pred počitnicami. V torek ima sejo še gosposka zbornica, in s tem je končano prvo zasedanje novega, ljudskega parlamenta.

Mnogo slabega so nasprotniki splošne in enake volivne pravice napovedovali prvi ljudski zbornici. Strašili s »korakom v temo in v propad« avstrijskega parlamentarizma. Pa so se motili klevetniki, ker uspehi prvega zasedanja zagotavljajo tej zbornici častno mesto v parlamentarni zgodovini Avstrije. V jeseni je zbornica poleg proračunskega provizorija rešila novo pogodbo z Ogrsko. To Sisifovo delo je bilo nad deset let na dnevnem redu. Prejšnji parlament je izbral zadnje svoje moči in omagal ob tem velevažnem delu za skupno državo. Podlegle so razne vlade večletni obstrukciji, ki je pokopala kurjsko zbornico in državi napravila neizmerno škodo.

Skoraj šest polnih let parlament ni rešil državnega proračuna. Letos je ljudska zbornica izvršila tudi to svojo ustavno nalogo. Porabila je za to sicer šest mesecev, pa pot je uglasjena in prihodnjič pojde razprava o državnem gospodarstvu hitreje izpod rok.

Med aktivne postavke v bilanci moramo šteti novo ministrstvo za javna dela,

LISTER.

Kapitan Sharkey.

Spisal C. Doyle. Posl. J. K. (Iz knjige: The green Flag.) (Dalje.)

Pozneje je kupčeval s sužnji in, kakor so namigavali, je bil celo gusar, in tako je postal jako zloglasen v beninskem zalivu. Končno se je vrnil na Jamajko s precejšnjim premoženjem, kjer se je naselil in razsipal svoje bogastvo. To je bil suh, resen in nevaren človek, ki je pričakoval zdaj guvernerja s svojim načrtom, da uniči Sharkeyja.

Sir Edward ga je sprejel malo navdušeno, kajti vkljub vsem govoricam o njegovem poboljšanju in spreobrnitvi, ga je imel še vedno za garjevo ovco, ki bi lahko okužila celo njegovo malo čredo. Craddock je videl guvernerjevo nezaupnost, ki se je skrivala pod hladno vljudnostjo.

»Vzroka pač nimate, da bi se me bali, sir,« je rekel; »izpremenil sem se docela, kakor ste slišali. Končno sem zopet ugledal luč, ki sem jo izgubil pred mnogimi leti. Rešil me je častiti John Simons. Gospod, ako bodete potrebni tolažbe, vas njegov mili razgovor gotovo pokrepča.«

Guverner je zavihal svoj anglikanski nos proti njemu.

»Prišli ste, da se pogovoriva o Sharkeyju, gospod Craddock,« je rekel.

»Sharkey je uničen,« je rekel Craddock. »Bil je jako zvit človek, toda v meni se je porodila misel, da bi bilo lepo delo, ako bi ga mogel popolnoma zatreti, da bi se s tem spokoril za svoje preteklo življenje. Iznašel sem načrt, po katerem ga uničim.«

Guverner se je začel jako zanimati za to, kajti na Craddockovem pegastem obrazu se je brala strogost in praktičnost, ki je pričala, da misli resno. Bil je vsekakor pomorščak in vojščak in, ako se je res hotel spokoriti za svojo preteklost, bi ne mogli najti boljšega človeka za to stvar.

»To bo nevarna naloga, gospod Craddock,« je rekel.

»Ako me smrt dohiti pri tem delu, naj bo, da operem spomin na svoje malovredno življenje. Treba se mi je mnogo pokoriti zanj.«

Guverner ni imel vzroka, da bi mu ugovarjal.

»Kakšen je vaš načrt?« je vprašal.

»Slišali ste, da je Sharkeyjeva ladja Happy Delivery iz kingstonskega pristanišča?«

»Bila je last Mr. Codringtona, ki mu jo je vzel Sharkey, ki je potopil svojo last-

no barko in se preselil na njo, ker je bila hitrejša,« je rekel sir Edward.

»Da; toda slišali niste mogoče nikoli, da ima Mr. Codrington še eno ladjo, White Rose, ki je ravno zdaj v pristanišču in je tako podobna gusarjevi, da bi jih ne mogel nikdo razločevati, ako bi ne imela bele črte.«

»Ah! in kaj potem?« je vprašal radovedno guverner, kakor človek, ki je že skoraj uganel misel.

»Z njeno pomočjo jo vjamemo.«

»Toda kako?«

Preslikati hočem ono črto na White Rose, da bo popolnoma podobna ladji Happy Delivery.

»Potem hočem jadrati na otok La Vache, kjer pobija Sharkey bivole. Ako me zagleda, se gotovo zmoti, ker bo mislil, da je njegova ladja, katero pričakuje, in pride na krov v lastno pogubo.«

Bil je enostaven načrt, in vendar se je zdelo guvernerju, da bo zadostoval. Brez obotavljanja je dovolil Craddocku, da ga izvrši in stori vse, kar se mu je zdelo potrebno, da doseže svoj cilj. Sir Edward ni imel preveč upanja, kajti mnogokrat so že poskušali ujeti Sharkeyja, toda vedno se je izkazalo, da je bil ravno tako zvit kakor krut. Toda suhi, zloglasni puritanec je bil tudi zvit in krut.

Tekmovanje v zvitosti med Sharkeyjem in Craddockom je vzbudilo v guver-

nerju njegov fini smisel za šport in, akoravno je bil osebno prepričan, da bo sreča zoper njega, je vendar stavil na svojega moža z isto uljudnostjo, kakor bi bil stavil na svojega konja ali petelina.

Pred vsem je bilo treba hiteti, kajti gusarji so bili lahko vsak dan gotovi in zopet odjadrati na morje. Toda priprav ni bilo veliko in ljudje so radi pomagali pospešiti ekspedicijo, tako da se je drugi dan White Rose že podala na morje. V pristanišču je bilo mnogo mornarjev, ki so prav dobro poznali gusarjevo ladjo in niso mogli najti niti najmanjše razlike med obema barkama. Njeno belo črto na strani so prebarvali, jambore in jadrnice so okadili, da je bila popolnoma podobna gusarjevi umazani, ki je prestala že mnogo viharjev, a na jambor so obesili štirioglato zastavo.

Moštvo je bilo sestavljeno iz prostovoljcev; mnogi izmed njih so jadrili že preje s Stephenon Craddockom — pomagač Joshua Hird, ki je kupčeval s sužnji, je bil njegov sodrug na mnogih vožnjah in je prišel tudi zdaj na njegovo povabilo.

Maščevalna ladja je hitela po karibskem morju in vse majhne ladice, ki so zagledale njeno zastavo, so bežale pred njo na desno in levo kakor prestrašene postreži v ribniku. Četrty večer se je prikazalo štiri milje proti severovzhodu predgorje Abacon.

melioracijski zakon, ki bode kmetijstvu v veliko korist, zakon o podporah družinam rezervistov, podpravljen je severne in seверокеške železnice, zakon o jamstvu za avtomobile in več manjših zakonov. Pa tudi normalni kontingent vojaških novincev in pomnožitev deželne brambe z drž. stališča niste pasivni postavki. Večkrat so se sicer pojavljale ministrske krize vsled narodnostnih vprašanj in jezikovnih bojov. Strankarska zavist in osebna mržnja ste pogostoma kršili disciplino tudi v taborih, katerih zaupniki sede v kabinetu. Bili so trenutki med proračunsko razpravo, ko sta Beckovo ministristvo in poslanska zbornica visela v zraku. Vendar je občudovanja vredna spretnost in potrpežljivost volja barona Becka premagala vse ovire in težave, premostila zopet razna nasprotja. Vseučiliško vprašanje, Wahrmundova afeta, češkonemški boj so tedne in mesece razburjali vso avstrijsko javnost in v prvi vrsti radikalne življe v zbornici. Vihar se je zopet polegel in zadnje dni je zbornica delala s parom. Zaslugo si je pridobil tudi odločni in jako spretni predsednik dr. Weisskirchner, ki je previdno vodil jako okorni ustroj. Ni lahka naloga, v ojnica obdržati toliko poslancev, ki se ločijo po narodnostih, političnih in socialnih programih in smotih.

V najopasnejših krizah minolega zasedanja je zmagala vse pomisleke zavest, da sila ni dobra in da je le potom kompromisov mogoče v Avstriji reševati narodna in mnoga gospodarska ter soc. politična vprašanja. Prodrlo pa je tudi prepričanje, da le primerna reforma sedanjega poslovnika more v bodoče zagotoviti pravice večini in manjšini ter uspešneje delovanje poslancev v zbornici in odsekih. Zato pozdravljamo misel, naj že pred prihodnjim zasedanjem odsek izdela nov poslovnik ter ga predloži zbornici. Poslanci sami si morajo dati pravila, ki sicer varujejo popolno svobodo besede, vendar pa zabranjujejo terorizem prekričavih tovarišev.

Nad zbornico pa bode tako dolge visel Damoklejev meč, dokler ni rešeno jezikovno vprašanje. To je najvažnejša naloga ljudskega parlamenta. Vsak hip se na severu ali na jugu pojavi nova jezikovna afeta, ki kakor strela udari v zbornico ter moti ali ustavi delo. Baron Beck že dolgo obljublja načrt jezikovnega zakona, ki naj izpolni znani paragraf 19. drž. tem. zakona ter udejstvuje doslej le priznana načelo narodne ravnopravnosti. Načrt jezikovnega zakona je baje že gotov in ga vlada predloži zbornici v jeseni. Ta načrt pa se žal omejuje le na Češko. Sicer je res, da je Češka tisti Klek, nad katerim se zbirajo vedno najtemnejši oblaki narodnih viharjev, ki stresajo vso državo. Toda tudi na jugu države je postalo jezikovno vprašanje jako pereče. Na Balkanu in ob Adriji je Avstrije bodočnost. To pa si more zagotoviti, ako si pridobi zaupanje jugoslovanskih narodov.

Vlada dalje v jeseni predloži zbornici državni proračun za l. 1909, načrt zakona za starostno zavarovanje, reformo politične uprave, na vrsto pridejo še podpravljen je drž. želez. družbe, reforma žganjarine, hišnega davka, osebne dohodarine in sploh davčnega sistema, nov zakon proti kužnim boleznim, trgovinske in carinske pogodbe z balkanskimi državami, kredit za vodne ceste itd. Ves ta program bode dal zbornici mnogo dela.

Peti dan so se vsidrali v zalivu Tor-toises na otoku La Vache, kjer je bil Sharkey na lovu s svojimi štirimi možmi. Bil je jako gozdnat kraj, poraščen s palmami in grmovjem, samo po obali se je raztezal v polmeseču ozek, srebrnopoščen pas. Razobesili so črno zastavo in rdeč prapor, toda nikakega odgovora ni bilo z obali. Craddock je napejal oči in vsak hip upal, da zagleda čoln s Sharkey-jem, sedečim na klopi. Toda pretekla je noč in dan in še druga noč in o možeh, ki so jih izkušali vjeti, ni bilo ne duha ne sluha. Zdelo se je, kakor bi bili že odšli.

Drugo jutro se je podal Craddock na obalo, da bi našel dokaze, ako je Sharkey s svojimi možmi še na otoku. Kar je našel, ga je jako pomirilo. Tik obale je našel lesa iz zelenih vej, kakor se rabi za sušenje mesa, ki je visel po vrveh okoli nje. Gussarska ladja še ni prišla po meso, torej so bili lovci še na otoku.

»Zakaj se niso pokazali? Mar so izpoznali, da ni njihova ladja? Ali pa so še bili na lovu v notranjih krajih in še niso pričakovali ladje? Craddock še vedno ni vedel, kaj je pravi vzrok, ko je prišel neki karibski Indijanec s poročilom. Gussarji so na otoku, je rekel, in njihovo taborišče je dan hoda od morja. Ugrabili so mu ženo in proge njihovih udarcev so bile še rdečkaste po njegovem rujavem hrbtu. Njihovi sovražniki so njegovi prijatelji in zato jih hoče povesti, kjer tabore gussarji.

Dneva pač ne smemo hvaliti pred večerom, vendar je po sedanjih uspehih mogoče upati, da se z novim ljudskim parlamentom pričenja tudi prepoved in boljša bodočnost države.

AVSTRO - OGRSKA.

Zgodovinski dnevi naše armade in morarice.

Naša armada slavi te dni dvojno obletnico. Dne 20. julija 1866 je porazil avstrijski admiral Tegetthof mogočno italijansko vojno brodovje pred Visom. Ob 1/211. dopoldne je napadel Tegetthof italijansko brodovje. Italijansko brodovje je pričelo streljati na avstrijsko ob 10. uri 43 minut. Avstrijske oklopnice so prodrle sovražnikovo ladjino črto. Sledil je boj ladje proti ladji. Ob 1/21. uri popoldne je bila bitka končana. Persanovo brodovje je bežalo v Jakin, Tegetthof je pa zmagovalno jadral v viško pristanišče. Avstrijska armada pa slavi zdaj tudi obletnico, ko je pred 30 leti vdrila avstrijska armada v Bosno in Hercegovino in si nabrala novih lavorik v svojo povestnico.

Aehrenthal in Sturdza.

Na Severingu sta se sestala 18. t. m. naš zunanji minister in rumunski ministriški predsednik Sturdza. Listi poročajo, da sta se ministra posvetovala o makedonskih zadevah in pa o trgovinski pogodbi med našo državo in Rumunijo.

Angleško brodovje v Reki.

V Reko je došlo 18. t. m. angleško brodovje. Zvečer je bila pojedina na admiralski ladji »Queen«, ki se je udeležil tudi reški guverner z zastopniki vojaških in civilnih oblasti.

ITALIJANSKE VOJAŠKE VAJE

se vrše letos na Beneškem. Udeležijo se jih najbrže tudi kralji. V poizvedovanju se bodo vadile tri kavalerijske brigade, ženijski in artiljerijski oddelki.

RUSKI DRŽAVNI ZBOR

so zaključili s cesarskim ukazom 18. t. m. Novo zasedanje se prične 28. oktobra.

ZOPET NAPADEN TURŠKI POVELJNIK.

V Monastiru je nevarno ranil neki častnik divizijskega poveljnika Osmana Hidajet paša, ko je čital v vojašnici pomirjevalno povelje. Iz Monastira pobegne vsak dan več častnikov in vojakov. Konzuli se boje, da prično Turki masakrirati kristjane. Splošno sodijo, da je upor v turški armadi hujši, kakor to poročajo turške uradne brzojavke, ki navadno mojstrsko zakrivajo svetu pravi položaj.

VZORNE FRANCOSKE ŠOLE.

Francoska svetna šola »dela« zdaj tako, da se že zgražajo svobodomiselci, ki bi se ne ganili, ko bi učitelji napadali katoličanstvo. A otroci se uče po šolah, da je lastnina tatvina in da človek ne potrebuje oblasti. Najbolj se je pa izkazal učitelj Morizot. Učil je šolarje, da so le taki vojaki kaj vredni, ki postrele svoje častnike. Domovina je kapitalističen pojem. Norec je, ki verjame, da je Bog. Med človekom in kravo ni razločka. Seveda se je za Morizota potegnilo ostalo franc. učiteljstvo, ko so mu pričeli stopati na prste. Naučni minister pripravlja postavbo, naj se napadi po šolah proti domovinskemu čutu naznanijo sodišču, a zaradi napadov po

Craddock si ni mogel želeči boljše sreče; prihodnje jutro se je podal zgodaj na pot z malo, on nog do glave oboroženo četo, a pot jim je kazal Karibec.

Ves dan so se plazili skozi grčavo lesovje, plezali čez skale in si delali poti v zapuščeno sredino otoka. Tu pa tam so našli lovske sledove, kosti pobitih bivolov ali pa stopinje po močvirju, in nekoč proti večeru se je zdelo nekaterim izmed njih, da so slišali oddaljeno pokanje pušk.

To noč so prebili pod drevjem in ob svitu so prodirali zopet dalje. Okolu pol dneva so dospeli do koč iz skorje, ki so bile, kakor jim je pravil Karibec, lovske taborišče, toda bile so tihe in zapuščene. Gotovo so bili njih prebivalci z doma, na lovu, in zvečer se povrnejo in zato se je poskril Craddock s svojimi ljudmi okoli njih po gozdu. Toda nikdo ni prišel, in prebili so še eno noč v gozdu. Več niso mogli storiti in zato se je zdelo Craddocku po dveh dneh, da je že čas, da se vrnejo na ladjo.

Ko so se vračali, niso imeli toliko zaprek, ker so si bili zaznamovali pot. Še pred večerom so bili zopet v Palmkem zalivu in zagledali svojo ladjo vsidrano, kjer so jo zapustili. Čoln in vesla so imeli skrita med grmovjem; porinili so čoln v vodo in se podali proti ladji.

(Dalje prihodnjič.)

učiteljih na vero sodišča ne bodo smela več posredovati.

NAKUP BRAZILIJANSKIH VOJNIH LADIJ PO ANGLEŽIH.

Uradno se po brazilijanski vladi dokumentira poročilo, da nakupijo Angleži brazilske vojne ladje, ki jih izdelujejo po angleških ladjedelnicah.

VELIK ŠTRAJKARSKI IZGRED V AMERIKI.

V Adamsvillu so napadali stavkujoči delavci vlak, v katerem so se vozili stavkokazi. Ubili so podšerifa in ranili pet-nast delavcev.

Dnevne novice.

+ **Veliko skupščino S. K. S. Z.** v Škofji Loki bo posetilo več gostov s Poljske. Slovencem že znani Adam Lach-Szymański, urednik glasila krščanskosocialnih delavcev v Varšavi, bo v slovenskem jeziku poročal o krščanskosocialni organizaciji v kraljestvu poljskem, gimnazijska učiteljica, gdča Irena Kozmowska iz Varšave, odbornica društva poljskih krščanskosocialnih delavcev, pa bo pozdravila naše delavke v imenu tovarišic iz Poljske. Pride še več odličnih slovanskih gostov.

+ **Iz deželne stavbinske družbe.** Vodovod za Kranj in okolico se je začel graditi prošli teden. V sredo in četrtek je bil po vseh udeleženi vseh lokalni ogled za javne vodnjake. Prišel je od deželnega odbora dr. Lampe, g. nadinženir Sbrizaj, ki bo imel vrhovno nadzorstvo tega velikega podjetja, in g. deželni inženir Štembov. Prišli so tudi trije galski deželni inženirji: gg. deželni stavbni svetnik dr. Kornella, g. inženir Chudoba in adjunkt Uročin iz Lvova, ki jih je poslal galski deželni odbor, da proučujejo vodovode in vodne stavbe. Z zastopniki mestne občine kranjske in udeleženi vasi ter z g. deželnim poslancem Zabretom so si imenovani gospodje ogledali Čemšenikarjev studenec, iz katerega se bo voda napeljala, ter ga izmerili. Galski inženirji so si ogledali dalje radovljiški vodovod, Bled, uravnavo Mirne, potem si ogledajo še tekom tedna druge važnejše vodovode Kranjske in regulacijo Save.

+ **Poštni urad v Kandiji** se ustanovi v kratkem. Trgovsko ministristvo je prošnji ugodilo.

+ **Deželnim računskim svetnikom** je imenovan g. Ivan Kozjek.

+ **Iz deželne službe.** Volonterjem pri deželnem knjigovodstvu je imenovan gospod Adolf Potokar. Kot tehniška pomožna uradnika se sprejmeta gg. Karol Lunder in Emanuel Hayne.

+ **Deželni odbor** je razveljavil sklep kamniškega župana, ki je hotel kaznovati z globo gg. občinske odbornike Šubelja, Žargija in Brešarja zaradi neudeležitve pri neki občinski seji.

+ **Šolske knjige.** Deželni odbor je sklenil subvencionirati izdajo slovarčka k Ksenofontu, ki ga spisuje prof. dr. Tomišek. Rabil se bo že čez eno leto na zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu. Ker bi obravnave s c. kr. zalogo šolskih knjig vzele preveč časa, je sklenil deželni odbor, da sam podpira izdajo tega slovarja.

+ **Novi Bled.** Da bi se na blejskem pogorišču zgradile lepe hiše, ki bi bile v kras blejski okolici, je sklenil deželni odbor, da podpira izdelavo vzornih načrtov za lične kmečke hiše v domačem slogu.

+ **Za uboge živinorejce.** Od raznih strani prihajajo tožbe, da kmetje ne morejo živine niti prehraniti niti prodati, in marsikje je kmet naravnost prisiljen svojo živino zaklati. Na prošnjo Kmečke zveze za Mokronog in okolico je deželni odbor sklenil: Ako je kak kmet bil prisiljen zaklati govedo in meso prodati, naj prosí deželni odbor, da mu povrne plačano vžitnino. To velja seveda za tiste kraje, v katerih ima dežela vžitnino v zakupu.

— **»Dr. obojnega prava«** je naš Ivan Hribar. Tako namreč splošno poročajo vsi ruski in poljski listi, ki so Hribarja interviewali, ko se je po Poljskem in Ruskem vozil in katere je informiral, da je on »predsednik slovenskega liberalnega kluba« na Dunaju, »izdajatelj najuglednejšega slovenskega lista »Slovenski Narod« in »dr. obojnega prava« — civilnega in cerkvenega. Da se Ivan Hribar rad baha, to je stara stvar, da pa zna tako debelo farbat, da mu komaj sledi najbujnejša domišljija, bi mu skoraj ne bili prisodili. — Še drugo zgodnjo, ki jako označuje Ivana Hribarja, smo izvedeli iz najkompetentnejšega vira. Ko je Ivan Hribar na Poljskem srečal urednika »Kraja«, Kutylowskega, in pomotoma mislil, da ima pred seboj Rusa, je nasproti njemu proti Poljakom zabavljaj, v poljski družbi pa ravno nasprotno. In tako se je zgodilo, da se zdaj Poljaki povprašujejo, kako da so jim Slovenci poslali takega čudnega delegata. — Pa saj ga niso poslali Slovenci, temveč

»liberalni državnozbornski klub« z Dunaja, kateremu Hribar predseduje kot doktor obojnega prava.

+ **Gorenjski liberalni visokošolci** so ustanovili počitniško društvo »Vesna«, ki bo imelo svoj sedež v Kranju. Malo delavcev šteje, pa hoče »zgraditi trden, nerazrušljiv jez proti hudourniku črnega klerikalizma«. Na ta način meni, da bo »širilo po Gorenjskem pravo kulturo«. Pošteni gorenjski kmetje, zlasti pa mladeniči iz naše telovadske organizacije in izobraževalnih društev, bodo pač znali preprečiti, da ti »mladi pionirji«, kakor se imenujejo liberalni dijaki od »Vesne«, ne bodo okužili vasi s svojimi svobodomiselnimi nazori. Zdaj, ko so naši fantje skoraj povsod organizirani, ne bodo dopustili, da bi delali zgago liberalni visokošolci, ki sami nimajo dovolj kulture, da bi jo na kmetih mogli oddajati.

+ **Blamirana »Edinost«.** »Edinost« od 18. t. m. je »Slovenca« opozorila na neki članek v tržaški »Slavenska Misao«, kjer se je napadalo delovanje S. L. S. na Kranjskem, dolžilo njene pristaše, da so največ krivi »bratomornega boja« in se celo odrekajo slovenski vzajemnosti radi »enega Hribarja«. »Edinost« nas je dregala, češ, »Slovenec« rad citira proti nam »Slavensko Misao«, naj pa še ta članek! Mi smo pa že takrat, ko je dotični članek v »S. M.« izšel, vedeli, da je neki nezrel sourednik »S. M.«, ki ne pozna naših razmer in ki tudi drugače, po vsebini in slogu dotičnega članka sodeč, ne more spadati med odličnejše človeške duhove, porabil odsotnost šefa don Ante Jakiča, da spravi v list svojega prvorojenca. In res, »Slavenska Misao« od 18. t. m. prinaša sledečo izjavo, da je dotični članek izšel brez znanja glavnega urednika, ki ga ne odobrava. — Zdaj smo menda pač ustregli »Edinosti«, ko smo zopet citirali »Slovansko Misel«. Ali ne?

+ **Dr. Veneziana**, najhujšega sovražnika primorskih Slovanov, so v tržaškem občinskem svetu imenovali za častnega člana z glasovi — slovenskih poslancev iz okolice. »Edinost« je to popolnoma zamolčala, ne pa »Piccolo«, ki hvali slovenske zastopnike, češ, da so spoznali, da treba tudi lojalnega nasprotnika častiti. Če bi dr. Venezian res bil lojalen, bi gotovo ne bilo nič čudnega, da je imenovan za tržaškega častnega občana tudi s slovenskimi glasovi, toda vsa osebnost in delovanje Venezianovo je skozinskoz bilo nelegalno in fanatiško. On se je družil s socialnimi demokraci proti Slovencem, je leta 1897. povzročil v družbi z zloglasnim Rinaldinjem padec Nabergejev, zapel v občinskem svetu tržaški slovenski okolici nagrobničo, dal takrat na ogromnem transparentu napisati Slovencem besede »Amen (Končani so!)«, se najbolj protivi slovenski ljudski šoli v Trstu in je nešteto krat v občinskem svetu oficijelno kot podžupan in na shodih izjavil se za sovražnika Slovanov, proti katerim se je bojeval tudi zahrbitno in z intrigami. Zdaj inia za vse to povrh tega še zadoščenje, da so ga tudi zastopniki slovenske okolice imenovali za častnega občana. Res prelepa čast za slovensko okolico! Tržaška »Slavenska Misao« ostro obsoja ta čin in izvaja to iz tega, ker se zadnji čas med italijanskimi in nekaterimi slovenskimi voditelji pletu neke vrste kompromisi. Tržaški narodnjaki so pač narodni radikalci.

+ **»Slovansko konferenco«** zelo kritično presoja tudi tržaška »Slavenska Misao«, ki ji radikalnega slovanstva pač nihče ne more odrekati. Bridko se norčuje iz Kramarja, ki v družbi s Hribarjem in drugimi proglašja, da je stari panslavizem za nič in da je šele on iznašel novega, ki v tem obstoji, da so vsi Slovani enakopravni in enakovredni po načelu demokratiškem. Ta misel pa je že stara in so jo gojili že starešine vseslovanstva Katkov, Ignatijev, Rieger, Palacky, Solovjev in drugi, ki se sedaj seveda morajo skriti pred trojico Kramar, Hribar in Tresić-Pavišić. O slednjem pravi »Slavenska Misao«, da on sam pokvari celi kongres.

+ **O zgodovini in razvoju delavskega razmerja** je predaval včeraj v »Strokovnem društvu delavstva kranjske industrijske družbe« na Jesenicah F. Terseglav pred mnogobrojnimi poslušavstvom, ki je napolnilo vso veliko zborovalno dvorano pri »Jelenu«. Predavanju je sledil razgovor, kako priti v okom veliki draginji zlasti pri mesu.

+ **Italijani in Hrvati v Istri.** Istrski deželni glavar dr. Rizzi je izjavil, da imajo Hrvati in Italijani v Istri več skupnih točk. To dokazuje interpelacija hrvaških poslancev o pomemčevanju na Primorskem, ki so jo podpisali tudi italijanski poslanci. Tudi na shodu v Pulju za italijansko državno gimnazijo ni padla niti besedica proti Slovanom. Italijani tudi ne nameravajo nasprotovati novim potrebnim hrvaškim ljudskim šolam. Rizzi je še pristavil, da bo napravilo mnogo slabe volje.

ker nastaviijo Hrvatje svoje kandidate, da štejejo hrvaške glasove, tudi po italijanskih volivnih okrajih. Rizzi je končno izjavil, da se morajo po narodnosti razdeliti občine.

+ **Višji poštni ravnatelj** je postal naš rojak g. Anton Koder v Bregencu.

+ **Miha Čobal obsojen.** Danes je bil obsojen Miha Čobal po radeškem okrajnem sodišču na osem dni zapore in povrnitev stroškov, ker je dne 31. maja t. l. na shodu v Radečah dolžil poslanca Gostinčarja laži.

— **V zatiški okolici** se je zopet pojavil legar (tifus). Obolelo je več oseb. Bolnike oskrbuje šentviški zdravnik, dr. Repič. Skrajni čas je, da oblasti skrbno preiskujejo, kje tiči vzrok, da se nevarna bolezen samo v tej okolici tako razširja. Če je vzrok morda voda, bodo morali poklicani faktorji nemudoma poskrbeti, da se napravi vodovod.

— **Župna cerkev** v Begunjah pri Cerknici je dobila nov kras, namreč novo prižnico in križev pot, ki ga je v nedeljo, 12. t. m., slovesno blagoslovil č. g. superior Avguštin Čampa. Prižnico in okvire je izvršil po lastnih in od društva za cerkveno umetnost odobrenih načrtih g. I. Pengov iz Ljubljane in slike g. Matija Bradaška iz Kranja. Obojno delo je v resnici krasno. — Dokler imamo take domače mojstre, ni prav, če se cerkvena oprava naroča pri tujcih.

— **Za Blejce.** Na novomašni veselici č. g. Viktorja Čadeža v dvorani Rokodelskega doma je bil nabran za pogorele na Bledu znesek 12 K 10 vin. Srčna hvala darovalcem.

— **Vodja nadškofijskega semenišča** v Zagrebu postane namesto dr. Barona kanonik dr. J. Lang.

— **Velik požar** je uničil v petek zjutraj ob dveh Ješetova poslopja v Stražišču pri Kranju. Pogorela je ena hiša in vse gospodarsko poslopje in poslopje za izdelovanje izpredene žime. Škode je nad 20.000 kron, dočim iznaša zavarovalna svota komaj polovico škode. Živino so še pravočasno rešili, zgorel pa je hlapec, o katerem se sumi, da je kriv požara. Pri požaru so bili domači stražiški in kranjski gasilci.

— **Primorska statistika.** V Trstu z okolico je 116.825 Italijanov, 25.1330 Slovencev, 8.890 Nemcev, v Istri 136.191 Italijanov, 190.774 Slovencev in Hrvatov, 7.076 Nemcev, na Goriškem 140.676 Slovencev in Hrvatov, 81.136 Italijanov, 3.948 Nemcev. V vsem Primorju je torej 212.978 Slovencev, 143.602 Hrvatov, 334.152 Italijanov in 19.945 Nemcev.

— **Um se je omračil** litiskemu davčnemu oficijalu J. D.

— **Markarijski odsek slovenskega planinskega društva** ima 21. t. m. ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« sejo in se prosijo člani, da se iste polnoštevilno udeležijo.

— **Nagla smrt.** 17. t. m. v jutro okolu 8. ure je v Železnikih nagle smrti umrla 78 let stara vdova Terezija Polak, vulgo Jakcova. Ob 7. uri je v svoji kamrici zavžila še ves od sinahle jej prineseni zajtrk; tožila je, da ponoči ni dobro spala; ob 8. uri pa so jo našli že mrtvo. To pač ni kaj posebno nenavadnega, kot posebnost pa naj bo povedano, da je bil pokojnici, rojeni Mažgon, stric sloveči matematik, vitez dr. Fr. Močnik, ki je bil, kar morebiti marsikomu ni znano, rodom iz sosednje gorate Davče, duhovnije cerkvijske.

— **Dobovec na Kumu.** Silna suša tudi nam ni prizanesla. Vodnjaki so vsi prazni, studenci presahnjili. Prve košnje ni bilo skoraj nič, mesto en voz, nakosili so en koš; in tako splošno. Živino so že celih osem tednov gonili eno uro in še dalje na vodo. 15. t. m. usmilil se nas je Bog in poslal vsaj nekaj blagodejnega dežja. Vmes je bila tudi toča, ki je sicer vse pobelila, pa vendar ni napravila preveč škode, ker je ozimina že vsa požeta. Med nevihti je treščilo v hišo pri Kamnikarju. V sobi je bila stara mati in otrok v zibelci. Podrl jo je puh na tla, da se je onesvestila, tudi otroka je malo ožgalo. Vnelo se pa ni nič, dasiravno je posteljo vso razdrobilo.

— **Bomba.** Poročali smo že, da so na oknu nekega slovenskega krojača v ulici Formica v Gorici v noči od sobote na nedeljo našli petardo, ki jo je policija odpelala v Trst. Preiskava v Trstu pa je dooznala, da je to bila petarda le po obliki, po vsebini pa prava bomba. V njej so našli namreč hudo in močno razstrelivo: prepat iz živega srebra, smodnik in drugo razstrelivo ter kamenje. Dolga je dvajset centimetrov. Policija se trudi, da bi dobila onega, ki je bombo položil. A doslej zaman. Dotični krojač je pač videl, kako se je proti oknu dvigala roka, a moža samega ni videl. Krojač je hitro vstal ter vzel zavitek z okna. Čez kake četrt ure je nekdo zopet prišel nazaj po bombo. Ker je ni našel, je hitro odšel. Tudi sedaj ni krojač videl moža. Bombo je dotičnik položil na okno med prepirom z dragonci.

Morda so se v tistem hipu približale straže. In ker se je mož z bombo bal, da bi ga straža radi kravala ne prišla in pri njem ne našla bombe, je bombo skril na bližnje okno. Ko je bil prepričan, je zopet prišel po bombo. Iz tega sledi, da je moral biti to kak znan laški izzivalec, ker bi se mu drugače ne bilo treba bati policije in bi se tudi ne bil pretepel z dragonci. Vendar, žal, doslej so bile vse preiskave pri znanih izzivalcih zaman. Bomba je brezdvomno bila namenjena slovenski kolesarski slavnosti.

— **Hud pretep z redarji.** V soboto zvečer ob 6. uri sta se dva vinjena mornarja, vkrcana na parniku »Argentina« v Trstu, skregala z nekim ribičem v bližini ribjega trga. Ker je postal prizor čim dalje hujši — gledali so se navsezadnje kakor stekli psi in kričali kakor srake — se je občinski redar Edvard Petič približal skupini, da bi ločil razkačene peteline. Da bi tega nikoli ne storil! Eden mornarjev, mladenič 20 let, se je v svoji vinski megli zakadil v redarja in ga močno brcnil. Redar ga je nato hotel aretirati, ali pijanček se je vrgel na tla, brcal na vse strani ter grizel kakor stekel pes. Občinskemu redarju sta prišla na pomoč dva redarja. A vsi skupaj še niso bili v stanu ukrotiti besneža. Redar Della Valle je dobil brco na nogo, ravnatoka tudi redar Karl Gržina. Slednjič sta prišla redarjem na pomoč dva bosanska vojaka in šele z njuno pomočjo so spravili hudega mornarja na noge, mu zvezali roke in ga posadili na voziček piva. Tako so ga prepeljali na policijo; tolpa mularije je sledila triumfalnemu vozu. A na policiji je še razsajal in njegov prijatelj mu je še pomagal. Zato so vtaknili oba v »sprejemni salon«.

— **Nenadna smrt.** V soboto zjutraj so telefonirali na zdravniško postajo, da je 50letno Amalio Donda, stanujočo v ulici Barriera vecchia št. 12, III., v Trstu obšla hipna slabost. Prihitej na lice mesta zdravnik dr. Monti, ali uboga ženska je bila že mrtva, tako da je zdravnik mogel konstatirati le smrt nastalo vsled srčne hibe.

— **Trideseti dan** po rajnem kanoniku in dekanu Matiji Erjavcu je bil pretekli četrtek v Logu pri Vipavi. Ta dan je pokazal, kaj je bil rajni gosp. dekan Vipavcem in Vipavski dolini. Velika množica ljudstva iz vse doline je prihitela ta dan moliti za dušni pokoj rajnika. Kdor je le mogel, prihitej je, da pokaže svoje spoštovanje in hvaležnost spominu nepozabnega duhovnika. Duhovnikov je prišlo iz ljubljanske in goriške vladikovine 14, med njimi preč. gosp. dekan M. Arko iz Idrije. Sv. obhajil se je darovalo za rajnika 400. Spavaj mirno, uzorni duhovnik, blag človek, izreden mož! Tvoja dela so tvoja slava!

— **Iz Kamnika** se nam poroča: Brali smo v »Slovenca« dne 17. t. m., da pride dne 19. t. m. okoli 200 mladeničev gojenecv počitniške kolonije društva Francke z Dunaja v Ljubljano, potem pa se z večernim vlakom popelje na šesttedenski dopust v kopališče Kamnik. Kamničani so brez ozira na narodnost teh gojencev veselimo, da nas posetijo. Hočemo delati na to, da mladina ohrani lep spomin na slovensko deželo. Celotno akcijo za Franckove gojence vodi naš vrli somišljenik posestnik in gostilničar Anton Cerer na Sutni v Kamniku, ki je vse potrebno ukrenil ter pripravil, da bo ustrezno ne samo tej mladini, temveč tudi vsakemu tujcu, kajti on nima samo potrebnih gostilniških prostorov, temveč tudi lep prostoren vrt, kegljišče in drugo za zabavo na razpolago. Kar se tiče točne in dobre postrežbe, jedila ter dobrih in pristnih vin, bo to podjetje brezdvoma vsem vseskozi ustreglo. Gojenci počitniške kolonije Francke imajo tudi svojo godbo, ki nastopa tudi v stolnih mestih z uspehom. Ker gojenci ostanejo pri nas šest tednov, vabimo ob tej priliki naše sodeželane in druge, da posetijo naš lepi kraj.

— **Hrvate** so izzivali Lahi s svojo godbo v Spljetu. Hrvati so reagirali, na kar so morali orožniki napraviti red z orožjem.

— **Kostanjeviške liberalno - napredne narodne dame.** Gosp. P.: »Minka, prišla sem Te prosit, da tudi Ti nastopiš pri sokolski veselici v nedeljo, pa skoraj ne upam, ker bi bila Ti ravno 13.« — Gosp. V.: »O ti Tončka, ta trinajsta pa že nečem biti, pa rajši ne nastopim.« — Resnična zgodba.

— **Na c. kr. ženskem učiteljsku** v Gorici se je oglasilo k izpitu za I. slovenski tečaj 98 gojenk. Ko sta dve izstopili, jih je ostalo še 96. Od teh jih 16 ni napravilo izpita. Od ostalih 80, ki so izpit naredile, je bilo 43 sprejetih, 37 pa ne.

— **Huda suša leta 1834.** O tej suši je zabeležil nakelski župnik Blaž Blaznik to-le v svoj dnevnik: Redkokedaj tako lepa zima, kakor letos. Tlakomer je vedno stal visoko. Dne 14. sušca. Zvečer je snežilo tako, da je bilo dne 15. sušca po rav-

nem vse pokrito s snegom. Snežna odeja je bila tako tanka, da je opoldne že izginila. Dne 25. sušca je ves dan zelo snežilo. Danes je bil to zimo sneg najvišji — do kolena. Dne 29. sušca dopoldne oblačno in tako mrzlo, »da se je živje delalo«, potem lepo. — Dne 30. sušca. Sneg je popolnoma skopnel po ravnem. — Dne 1. malega travna. Velikonočni torek. Snežilo tako, da je bilo po ravnem vse s negom pokrito. — Dne 23. malega travna je ponoči dež dobro pomočil. Hvala Bogu, velika suša je sedaj pri kraju, je že bolj zeleno, a drevje še ni zalistalo. Krma za živino je jako draga. Stot slame je celo po 18 grošev. — Dne 4. velikega travna. Minulo noč in zjutraj je dobrodejno deževalo. Vse cvete in zeleni. — Dne 6. rožnika. Velika suša. Opravljajo se pobožnosti, da bi izprosili dežja od Boga. — Dne 14. rožnika. Velika suša — maševal na Primskovem. — Dne 17. rožnika. Zjutraj jako soparno, potem je deževalo, pozneje vmes toča. Dne 24. rožnika. Velika suša. Zvečer se je bliskalo za Jelovico. Dne 25. rožnika. Na večer je prišel pohleven dež, pa ga je bilo premalo. Dne 27. in 28. rožnika nekoliko dežja. — Dne 30. rožnika. Danes smo že jeli žeti rž, dasi ni bilo dne 1. velikega travna videti še nobenega klasu. — Dne 10. malega srpana je ponoči dež dobro namočil. — Dne 20. malega srpana popoldne malo dež rosil. Suša. — Dne 23. malega srpana zopet pošteno deževalo. Dne 31. malega srpana. Suša je zopet velika. Trava vene. Rž in pšenica sta vendar dobro obrodili, toda s tem razločkom, da je 64 nasadov rži dalo 78 mernikov, 60 nasadov pšenice pa le 48 mernikov. Dne 2. velikega srpana. Suša. — Dne 7. velikega srpana. Prošnja za dež. Popoldne smo ga toliko dobili, da je jelo kapati od streh. — Dne 28. velikega srpana. Ajda je bila precej popolnoma véla. — Dne 9. velikega srpana. Popoldne je precej dobro deževalo. — Dne 17. vel. srp. Zvečer ob 9. naliv. Slava Bogu! — 21. vel. srpana. Zvečer pohleven dobrodejen dež. Dne 25. velikega srpana. Zvečer zopet dober dež. Hvala Bogu! — Dne 3. kimovca. Že zopet velika suša. Dne 5. kimovca. Zelo vroče, 23 stopinj gorkote. Mnogo gosenic na repi. — Dne 15. kimovca. Velika suša. Dne 15. kimovca. Semtertja že slana. Dne 17. kimovca. Zjutraj hladno, potem zelo gorko — tako suho, da ne morejo orati. — Dne 20. kimovca. Ajdova žetev. — Dne 21. kimovca. Zelo gorko in zelo suho. — Dne 22. kimovca. Molitve za dež. — Dne 23. kimovca. Popoldne hud veter in toliko dežja, da je jelo kapati od strehe, potem precej hladno. — Dne 25. kimovca. Zjutraj slana; danes smo jeli sejati v popolnoma suho zemljo rž. — Opomba konec kimovca. Vedno jako suho. Mnogo sadja. Burja vse leto. — Dne 13. vinotoka. Danes smo že desetinsko aidlo mlatili. — Dne 14. vinotoka. Na travnikih je tako kakor spomladi, kadar sneg odleže — vse sivo in rjavo. — Dne 16. vinotoka. Popoldne zelo deževalo. — Dne 17. vinotoka. Zvečer zopet zelo grmelo in bliskalo in tudi jako dobrodejno deževalo. — Dne 24. vinotoka. Opoldne je jelo deževati in toča padati, potem zopet samo oblačno in hladno. Op. konec vinotoka: Tekoče leto, ki se je odlikovalo z vedno lepim, toda presuhim vremenom, je ponekod dalo dobro letino. V nakelski župi je bila taka-le: Sena in detelje malo, rži dosti, pšenice precej, toda snetave, ječmena in ovsja malo, prosa precej, fižola malo, ajde jako malo (po drugod, kjer je večkrat deževalo, jako mnogo), otave in detelje (druga košnja) jako malo, korenje prav slabo, krompir srednji, repa zaradi gosenic in suše zelo slaba, zelje zaradi suše jako slabo, moral sem ga 100 glav kupiti za 3 gld. 30 kr., vino je izvrstno, jabolka jako polna, ker sem dal drevju večkrat priliti. Zaradi velike suše, ker izza enega leta nikdar ni bila zemlja dovolj premočena, je tudi jako primanjkovalo vode. Police, pivka, Malo Naklo in Cegelnica niso imele vode. K sreči se je ohranil še tukašnji vodovod, dasi je marsikdaj voda slabo tekla; saj pa tudi ni po dnevi ni ponoči ni bilo prazno pri tatermanu. Zaradi suše ni vsejano žito nikdar ozelenelo hkrati, ampak navadno dvakrat. Kadar je zopet dež pomočil, je priklila iz tal druga polovica, zlasti se je godilo tako prosu in ajdi, takisto baš tudi vsejani ozimini. Danes se vidi še malo zelenega žita, torej je slabo upanje za leto 1835. Živina je imela letos jako slabo pašo, toda zdlo se je, da je bolj zaleglo ono malo, kar je vzrastlo. Že sedaj prodajajo stot sena po 2 gld. in stot slame po 1 gld. Dne 25. grudna zelo mrzlo in lepo. Dne 30. grudna. Vodotoč. pred župniščem zamrznil. Op. konec leta 1834.: Kar pomnijo ljudje, ni bilo nobeno leto tako suho, kakor leto 1834.

— **Svobodomiselná slovenščina »Prosvete«.** Naši zavedni narodno-liberalno-radikalni dijaki streljajo velike kozle, na kojih rogove so natakili naš lepi slovenski jezik. Črnomaljcem so izročili tiskano

spričevalo svoje narodne neizobraženosti. Njih oklic na rojake je pravo gnezdo slovenskih napak: besedni red je razmesarjen, nemška rekla so zagazila na slovenska tla, da, celo vejice obračajo oči, proseč pomoči. Eno dobro lastnost pa ima imenovani oklic: da šteje samo sedemindvajset vrstic. — Spravimo si par slovenskih rožic za v spomin! »Kdor hoče kam priti, mora od dne do dne več znati«, »slepec se ne spozna na barve«; posebno prijetno pa diši ta-le cvetka: »Na ta način se češče znajde skupaj po več slepcev in čudno ni, če padejo vsi skupaj v jamo« itd. — Svetujemo jim tedaj v njihovem slogu: »Slovensko slovnico boste dobili dobro sredstvo, s katerim si morete sami pomagati in sicer na ta način, da se sami izobrazujete s knjigami! Kajti, če se obrnete do razumnega profesorja, bo pa zopet vprašanje, ali Vam bo res prijateljsko svetoval, ali Vas bo samo izbralil. V obeh slučajih je — kakor vidite — nevednež sirota. Človek si pomagaj sam!« — »Čitajte tedaj slovensko slovnico! Ako boste vstrajno in premišljeno brali, boste postali samostojno misleči Slovenci in kot taki si boste vedeli sami pomagati, da se osamosvojite tudi slovnico. Proč z nevednostjo (slovnice), ki Vas dela tlačane! S prosveto mora postati: prosta Vaša slovnica!«

— **»Domovina« in liberalne laži.** Iz Trbovelj se nam piše: Naši liberalci niso nikdar v zadregi, če treba lopniti po »farjih«. Papir je potrpežljiv, si mislijo, in liberalne ovčice silno rade prebavljajo razne izmišljene škandale o jezuitih, ki jim jih prinašata »Domovina« in »N. List«. Misijske pridige jim zadnjič niso ugajale. Sicer sami niso slišali niti ene, toda nekdo jih je potegnil, da so pohujšljive, in verjeli so. Kramarjev študent je pa vzel v roke evangelij moravskih socialnih demokratov, »Ostravsky Dennik«, in poročal iz njega v »Domovino«, kako je neki jezuit posilil bolno dekle, k kateremu je bil poklican. Ker je nemara kak liberalni bedak tudi to novico verjel, zato objavljamo, kar piše o tem »Reichspost«, št. 122.: Duhovnik, ki so ga socialni demokrati tako surovo napadli, je star, sivolas in večkrat bolehav mož. On je v Karvinu superior in eden najgorečnejših ter najbolj priljubljenih duhovnikov, ki ni nikdar v svojem življenju dal povoda za kak sum o svoji poštenosti. Še zdaj je v Karvinu, kjer mirno opravlja svojo službo ter čaka sodnijskega zadoščenja za tako nesramno obrekovanje. — Radovedni smo, ali bo potem »Domovina« popravila svoje nepremišljeno poročilo o tem »jezuitskem zločincu«. — Njenemu dopisniku pa svetujemo, naj drugikat izmisli raje kako umazanost iz Sibirije ali Avstralije, kajti v Evropi se prehitro pokaže, da ima laž kratke noge.

— **Trgovski pomočnik in šef.** Piše se nam: Ni dolgo, kar sta se zgodila dva slučajja, ki jasno dokazujeta, da bo vendar enkrat treba uravnati socialno razmerje med trgovskim pomočnikom in šefom. Prvi slučaj je ta-le: Neki trgovski pomočnik je prišel z orožnih vaj zopet domov. Da z orožnih vaj ne prideš spočit in čil nazaj, to bo menda vsakomur jasno, kdor le kolikaj pojmuje, kaj se pravi po hudi vročini ter po vrhu še težko obložen prehoditi 30, včasih celo 40 kilometrov, in to skoraj dan za dnevom. No, in ta trgovski pomočnik si je dovolil ostati en dan doma, z namenom se odpočiti, da tako nekoliko oddahnen zopet vstopi v službo. Zmotil se je. Šef je bil povsem drugega mnenja, in sicer, da ni dovoljeno se odpočiti in da tako ravnanje zasluži oestro kazni, ter je to tudi z dejanjem pokrepil s tem, da je na mah odpovedal dotičnemu pomočniku službo. — Drug slučaj. Drug trgovski pomočnik je imel že vse pripravljeno, da se oženi. Ker pa so naši pomočniki pohlevni in včasih tudi preponižni (kar je zaslug »Merkurja«), mislil je ta drugi pomočnik, da bi bilo dobro in koristno, če bi ta svoj namen povedal glasno tudi šefu, no in ker šef ravno ni bil navzoč, povedal je to sinu šefa ter ga celo vprašal, če se mu dovoli, da se oženi. »V tej zadevi moram s papanom govoriti,« mu je odgovoril sin šefa. Šefov odgovor je res prišel kmalu, a bil je tudi kratek, namreč odpoved službe! — Isti šef je bil pa tudi že toliko prijazen in ljubeznjiv, da je oklofotal v nekem drugem slučaju svojega pomočnika, kar kaže na posebno krepko stanovsko zavest in izobrazbo. — Takih slučajev bi navedli lahko še veliko, in če se take stvari dogajajo v mestu, kako klaverno se dostikrat godi šele trgovskim pomočnikom po deželi, kjer se odpirajo in zapirajo trgovine poljubno, kjer se trgovskemu pomočniku posreči komaj par prostih uric ujeti v celem tednu. O plačah še ne govorimo. In trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani pa se za take stvari ne pobriga, ker je to društvo vse drugo preje, nego socialno. Saj to tudi ni mogoče drugače. V odboru sedijo sami taki ljudje,

ki ne trpijo nikakega pomanjkanja in tudi nikakor ne uvidajo, da bi bilo koristno se pobrigati za stanje trgovskih pomočnikov. Naj si bodo peki, zidarji, črkostavci, mizarji itd., vsi so organizirani tako, da si kedaj lahko pomorejo tudi do boljših zaslužkov, trgovskemu pomočniku to ni mogoče, tukaj ni nič enotnega. Vsaka določba o začetni plači, o kakem napredovanju v plačilu, manjka, vse je neposredno odvisno od šefa. Tajnik društva, nervozni Golob, je mislil svoj čas, da če je društvenikom pripomogel do cenejše vstopnine v panoramo in gledališče, da je s tem že dovršil socialno delo prve vrste. Tudi društveno glasilo, v katerem veje med vrsticami kapitalistični duh, ne more rešiti pomočnikov iz njih mizerije. Vsa znamenja kažejo, da bo moralo priti enkrat do tega, da se bodo vsi pomočnikom odprle na stečaj oči in da bodo uvideli, da jim je potreba povsem druge in zanje koristnejše organizacije. Kaj jim pač hasne ves naberačeni denar, katerega bo požrl »Trgovski dom« in drugo. Za maso ne bo ostalo nič. Gospod Golob, ki kaj rad nosi na trg svojo delavnost in neumorno požrtovalnost za to društvo, pri čemer seveda že zdavnaj vemo, da je več besedi nego dejanj, naj gre med pomočnike, naj vpraša, kako se jim godi, naj pogleda malo po deželi in naj se prepriča, da sta šef in pomočnik dva popolnoma različna pojma, in naj tudi razmere v društvu po tem uravna. Pri taroku s svojimi društvenimi odborniki se ne prouči socialna mizerija pomočnikov. Sploh pa naj bo rečeno, da tir, po katerem vozi društveni odbor, je povsem drug, kakor pa mu je načrtan. Društvo naj ne postane društvo šefov in dobro plačanih posameznikov, ampak društvo naj nstane v resnici prava organizacija trgovskih pomočnikov. Društveni prispevki posameznih članov so krvavo zasluženi novci in neodpustno bi bilo, če bi se ti novci ne uporabljali v smislu onih, ki so jih skupaj znosili. — Torej pozor! — Trgovski pomočniki.

Gospod Peter Kompare, brat bivšega dekana in deželnega poslanca istrskega, objavlja v »Zarji«, da ni res, da bi gospod Kompare Josip v Ameriki otvoril krčmo. V potrditev tega je pokazal pismo gosp. Josipa, datirano z dne 30. aprila t. l., v katerem piše brat, da pastiruje v kraju, kjer je 500 Slovencev in da bodo tam v kratkem zidali svojo cerkev. Gospod Peter Kompare je omenil, da je najbrže mož, ki je to nam pravil, zamenjaval, ker je v tistem kraju več Komparetov. Toliko resnici na ljubo. Naj tudi »Narod« popravi!

Ljubljanske novice.

Ij Slovensko katoliško delavsko društvo je imelo včeraj shod v prostorih S. K. S. Z. Razpravljalo se je o draginji. Poročal je tov. Čebulj s Save. Govorilo se je tudi o štrajku v Medvodah in na Goričanih. Državni poslanec Gostinčar je govoril o delovanju državnega zbora. Z ozirom na to, da so morali odpotovati govorniki na shode na deželi, se je prekinilo zborovanje. Nadaljuje se v sredo ob 7. uri zvečer v prostorih S. K. S. Z. Spored: Volivna reforma. Medvoški štrajk. Draginja. Slovensko katoliško delavsko društvo se je pričelo gibati. Slovensko krščansko-socialno delavstvo ljubljansko se pozivlja, naj mu pristopa kot člani. Nujna potreba je, da se izvede poleg strokovne tudi politiška organizacija slovenskega krščansko-socialnega delavstva, ki je zadnja leta sem nekoč zaostala.

Ij Umrl je v Gradcu dvorni svetnik dr. Alojzij Fohn, ki je posloval pri ljubljanskem deželnem sodišču od leta 1902. do 1906. kot višji deželnosodni svetnik.

Ij Gojenci dunajskega ferialnega društva Franke so došli včeraj v Ljubljano. Na državnem kolodvoru jih je pozdravil profesor dr. Šorn. Velikansko ljudi je gledalo fante, ki so korakali v mesto s svojo zastavo in lastno godbo na čelu. Kosili so v Ljudski kuhinji, popoldne so pa koncertirali v Švicariji. Gojenci bodo prebivali v kamniški Čerarjevi gostilni. V Kamniku ostanejo do konca avgusta.

Ij Nedeljska kronika. Od sobote zvečer pa do danes zjutraj je mestna policija aretovala 13 oseb, in sicer 2 zaradi nočnega vlačugovanja, 3 zaradi prestopka tatvine, 1 zaradi postopanja, 1 zaradi prestopka goljufije, 4 ker so bile brez sred-

stev in 2 zaradi razgrajanja. — Na Žabjaku je družba večjih ponočnjakov kaila nočni mir s petjem in vriskanjem. Ko se je prikazal polumesec v podobi policijskega stražnika, so razgrajali pobegnili in se je nekaterim posrečilo uteči; več se jih bode pa moralo zagovarjati zaradi kaljenja nočnega miru. — Anton Kaplja, stolarski pomočnik, rojen leta 1886. v Domžalah, je v družbi vojakov »prepeval« po Starem trgu. Ker se ni pokoril opominu policije, je bil aretovan. Na pomoč mu je prišel strgarski pomočnik Anton Božič in hotel stražniku aretovanje preprečiti, kar je Kaplja dalo pogum, da se je začel stražniku zoperstavljal in ga je med aretacijo na levem sredincu poškodoval. Tudi nepoklicanega Božiča so zaprli. — Hudo lakoto je imel čevljarski pomočnik A. M., ko se je vračal v nedeljo jutro domov, da bi prespal mačka. Kupil si je v neki pekariji na Rimski cesti za 404 vinarjev žemelj in jih takoj tam zaužil. Ker je bil pa le še lačen, je pobral več hlebecev kruha in odšel v svoje stanovanje. Oškodovanec je tatvino takoj opazil in poslal moža postave za čevljarskim pomočnikom. Ko je ta prišel v stanovanje, se ga je pomočnik tako ustrašil, da bi mu bil kmalu grizljaj kruha obtičal v grlu. Rad ali nerad je moral v zapor, ukradeni kruh pa dati nazaj. — Smolo je imel delavec Milovan Zdelar iz Velike Crkvenice na Hrvaškem. Peljal se je po železnici iz Inomosta v Ljubljano brez voznega listka. Na tukajšnjem kolodvoru so ga pa zasačili in ga izročili policiji zaradi goljufije. Mož se je izgovarjal, da nima denarja, češ, da je imel v Ameriki smolo. Ko so ga pa preiskali, so dobili v njegovi obleki skrite 803 K 68 vin. ter 26 dolarjev ameriškega denarja. Sedaj bode mož moral plačati poleg voznine še kazen.

Ij Za kruhom. Iz Amerike se je včeraj pripeljalo na južni kolodvor 182 Slovencev in Hrvatov.

Ij Um se je omračil oficijalu Ivanu Rajžerju. Je rodom ljubljčan. Prepeljali so ga v bolnico.

Razne stvari.

Akcijo za povzdigo gospodarskega in kulturnega položaja Istre pripravlja vlada. 19. t. m. se je vršilo na Dunaju tozadevno posvetovanje, kateremu so prisostvovali Mandič, dr. Rizzi in Spadaro. Sekcijski šef dr. Engel je razložil vladni program, ki se bo docela izpeljal v desetih do petnajstih letih.

Zaprti izkoriščevalci izseljencev.

Zaprli so v New Yorku bankirja Zottija, ki je največ avstrijskim izseljencem poneveril približno 400.000 dolarjev.

Dijaki počastili Zeppelinja.

V Friedrichshafen je došlo 18. t. m. 900 dijakov tubinškega vseučilišča, da se poklonijo Zeppelinu.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI USLUŽBENCI PROTESTIRAJO.

Trst, 20. julija. Tu se je včeraj vršil v gledišču »Fenice« velik protestni shod, sklican od socialnih demokratov, ki so protestirali proti disciplinaciji nekaterih državnih uslužbencev, ki so urejevali in pisali v svoje strokovno glasilo. Red se ni kalil. Cesarski namestnik je odboru poslal pismo, v katerem naznanja, da bo osebno sprejel deputacijo, ki se gre v tej zadevi pritožiti.

SLOVANSKA BANKA.

Praga, 20. julija. Odbor za osnovo slovanske banke se bo decembra meseca sešel v Peterburgu.

NOVI SRBSKI MINISTRSKI KABINET.

Belgrad, 20. julija. Kriza je končana. Vsled kompromisa med staro- in mladoradikalci so za ministre imenovani: Veli-mirovič (predsednik in justica), Milosavljevič (notranje zadeve), Milovanović (zunanje zadeve), Nikolić (nauk), Popović (finance in trgovina), Stefanović (armada). Ministrstvo in parlament bosta rešila proračun za leto 1908. brez apanaže za prestolonaslednika in trgovinske pogodbe z Avstrijo.

ČRNA GORA PROTI SRBIJI.

Praga, 20. julija. Prireditelji vseslovanske konference so povabili tudi Črno

goro, naj pošlje svoje zastopnike. Črnogorski ministrski predsednik, Tomanović, pa je odgovoril, da je to vsled intrig Srbije v Črni gori nemogoče. Srbi da so sovražniki miru in izdajavci slovanske solidarnosti.

PROTI AVSTRIJI NA BALKANU.

Dunaj, 20. julija. Na Kosovskem polju se 50.000 Albancev posvetuje, kako bojevati se v Makedoniji proti Avstriji in sicer z vsemi sredstvi. Albanci vabijo k odporu proti Avstriji tudi Srbe.

SAMOUMOR BIVŠEGA DRŽAVNEGA TAJNIKA.

Budimpešta, 20. julija. Tu se je ustrelil bivši državni tajnik Gromon vsled slabih gmotnih razmer.

ZARADI DEMONSTRACIJ PROTI RAUCHU.

Knin, 20. julija. Okrajni glavar kninski je zaradi demonstracij, ki so se ond vršile proti banu Rauchu, brzojavno pozvan v Zader, da se opraviči.

NASI ZOPET IZVOLJEN.

Trapani, 20. julija. Tu so pri nadomestnih volitvah zopet izvolili Nasija, ki je dobil 2866 glasov proti 132 nasprotnim.

RAZSTRELIL LADJO.

Malmoe, 20. julija. Tu je mizar Stern priznal, da je z 2 kilogramoma dinamita razstrelil angleško vojno ladjo »Amalthea«.

NESREČA V GORAH.

Berchtesgaden, 20. julija. Tu je v gorah padel v prepad učiteljskičnik Karol Huber in se ubil.

NEVIHTA.

Dunaj, 20. julija. Tu in v okrožju je divjala nevihta. Utrgal se je oblak.

NESTLÉ-jeva

moka za otroke

Priznana redilno sredstvo

Za zdrave in bolne otroke kakortudi za bolna želodcu.

Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in bljuvaje črevesni katar.

Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ

Dunaj I. Biberstrasse 11.

— Posestvo —

čez 70 birinov posetve, v ravnini, dobra zemlja, ¼ ure od postaje **Pliberk, Spod. Koroško**, h kateremu spada vač travnikov in nad 20 oralov gozda, se po ceni in pod lahkimi pogoji glede plačitve takoj **proda**.

Več pove **županstvo Bistrica pri Pliberku na Koroškem** ali **„Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku“**. 1757 3—1

Oklic.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 14. julija 1908 opr. štev. Nc l. $\frac{167/8}{1}$ se vrši dne

24. julija 1908 ob 10. uri dopoldne

na lici mesta, Ljubljana, Metelkove ulice hiš. št. 4

prostovoljna sodna dražba

zemljišča gospe Lucije Kopač vlož. štev. 165 kat. obč. Petersko predmestje I. del. Navedenemu zemljišču pripisane parcele se bodo prodajale v treh oddelkih:

1. parc. št. 174/1 vrt in 122/9 gospodarsko poslopje, vzklicna cena 30.000 K.
2. parc. štev. 122/10 hiša, delavnica, svinjak in dvorišče ter štev. 174/2 vrt, vzklicna cena 28.000 K.

3. parc. štev. 122/3 hiša, gospodarsko poslopje in dvorišče, vzklicna cena 42.000 K. Vsak ponudnik ima izročiti pred ponudkom na roke sodnega komisarja kot vadij 10% vzklicne cene, tedaj ad 1. 3000 K, ad 2. 2800 K in ad 3. 4200 K v gotovini ali pupilarnovarnih vrednostnih papirjih, ali vložnih knjižicah tuzemskih hranilnic ali posojilnic z neomejeno zavezo Najvišje ponudke je treba plačati do prvega septembra 1908 na roke podpisanega sodnega komisarja.

Dražbeni pogoji in zemljeknjižni izvlečki se lahko vpogledajo v uradnih urah v pisarni c. kr. notarja dr. Fran-a Vok v Ljubljani.

Lastnici se pridrži pravica po sklepu dražbe najvišji ponudek potrditi ali odkloniti. Ljubljana, dne 18. julija 1908.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kot sodni komisar.

1748 3—2

Podružnica

I v Špljetu.

**Delniške glavnice I
I I K 2.000.000. I I**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica

I v Celovcu.

**I Rezervni fond
K 200.000. 888**

Štrajk na Sorškem polju.

Tam na gorenjskem Sorškem polju ima bogata Leykam-josefthalska družba tvornici v Medvodah in pa v Goričanih. Delavstvo je domače. Stanuje največ v preški, sorški, smledniški, a tudi po drugih farah. Dela v obeh tvornicah okroglo 500 delavcev in delavk. O medvodskem in goričanskem delavstvu ni bilo mnogo čuti. Niti delavska organizacija ni bila tako močna, kakor bi morala biti. Neumorno je deloval preški župnik, duh. svetnik Brence, da je ustanovil Slovensko k. s. delavsko društvo in da se je razširjala med tvorničkim delavstvom tudi strokovna organizacija. Največ iz svojega je zgradil na Preski tudi lep »Društven dom«, ki je bil odprt ob drugem vseslovenskem delavskem shodu, pred dvema letoma.

Delavska organizacija je težavna povsod, a zelo težko je združiti razcepljene delavske moči tam, kjer prebiva delavstvo tako raztrešeno po vaseh, kakor ravno delavstvo v papirnicah na Sorškem polju.

Širšemu svetu papirno delavstvo na Sorškem polju ni bilo kdosi gavedi kako znano. Od časa do časa je objavila »Naša Moč« kak dopis, ki je kazal, da obstoje v teh tvornicah zelo patriarhalne razmere. Pred meseci je pa začelo šumeti po tvornicah na Sorškem polju. Izvedelo se je, da je neka višja tvorniška oseba poizkusila rabiti delavke za stvari, ki niso predpisane v tvorničkem redu. Mož je že šel. Delavstvo je pa v sedanji draginji čutilo, da s sedanji plačami ne more več izhajati. Saj kakšne so pa tudi plače v obeh tvornicah na Sorškem polju!

Ni ravno malo starih delavcev, ki zaslužijo na dan le po 1 K 50 v, veliko delavk pa zasluži zgolj 1 K dnevno. V sedanji draginji živil naj pa izhaja, če more. Govoril sem z nekim starim delavcem, sivolasi starčkom, ki so mu opešale že moči in ne dela več. Izdihnil je in rekel: Pred 48 leti sem dobil za groš toliko špeha, kakor ga dobim zdaj za 20 krajcarjev. Ko sem ga pa vprašal po plačah, mi je rekel, da so že leta in leta precej enake.

Leykam-josefthalska družba je zadnja leta kdosi gavedi kolikokrat zvišala cene papirju. Dela velikanske dobičke. Saj to dokazuje tudi visoki kurz družbinih akcij, ki se izkazujejo 200 gl. nominalne na dunajski borzi s 502 K denar, 504 K blago. Družba pa ni zvišala delavskih plač, dasi so tako slabe, kakor malokje po tvornicah, in delavstvu ni mogoče izhajati pri tem slabem zaslužku.

Nič čudnega, da je pričelo papirno delavstvo na Sorškem polju štrajkati. Čudno je pravzaprav, da ni že prej štrajkalo. Ni šlo tja v štrajk lahkomisljeno. Mesece in mesece je moledovalo, pa prosilo in grozilo s stavko, ker tako, kakor je bilo prej, ne more več naprej. Družba je morebiti sodila, da se delavstvo, ki še ni štrajkalo, morebiti norčuje. Ni morebiti vrjela, da bo držalo besedo in pričelo štrajkati, kakor je napovedalo pismeno. A delavstvo je že preveč pretrpelo in pričelo štrajkati, da dokaže družbi, da ima opraviti z delavstvom, ki skupaj drži.

V soboto je za papirno delavstvo na Sorškem polju zgodovinski dan. Mirno je zapustilo delo in pričelo štrajkati ob 6. uri zjutraj, kakor je prej naznanilo tvorničskemu vodstvu. Še več. Dovolilo je, da se je izdelala celuloza, da ne bi imela tvornica škode. Obnašalo se je mirno, dostojno. Če si prišel v Medvode in nisi znal, da se štrajka, bi po zunanem licu ne vedel, da se bije tu moderna vojska za kruh. Orožniki niso imeli ničesar opraviti, dasi jih je prišlo več v Medvode in na Goričane. No, pa nekoliko je družba le bolj pametna, kakor je bila ob štrajku svojčasi pri D. M. v Polju, ko je pustila tvornico čuvati po vojaštvu, ki seveda ni imelo prav nič opraviti.

Štrajkalo pa ni uradništvo in nadzorovalno osebje. Nakladali so režeži blago goloroki na veliko zabavo delavstva, ki se je povpraševalo: »Bog ve, če jih bodo za to njihovo delo tudi tako plačali, kakor nas plačujejo.«

Delavstvo je složno in hoče vztrajati, če tudi več mesecev. Mi želimo, da bi kmalu družbo srečala pamet in bi ugodila upravičenim delavskim zahtevam. Delavske zahteve so tako skromne, da bi se pač malo poznalo družbi pri končnem računskem zaključku, če ugodijo delavstvu.

Škofja Loka.

Med loškimi novicami je sobotni »Narod« prinesel tudi novico, v kateri neki zagrizenec pozivlja loško meščanstvo, naj ne izobesi zastav o priliki slavnosti, ki bo 26. t. m. Povprašuje zavistno in z gotovim namenom: Kdo neki bo pozdravil go-

ste na kolodvoru itd. Strupena notica, ki je plod prave in pristne neotesanosti, nazadnjaške zagrizenosti in liberalne zavisti, je priča, kako omejeni so pičili privrženci »Slovenskega Naroda«. Mi samo pomilujemo ta list, ki si s takimi oklici izpodkopa tla in veljavo; kajti veličastna prireditev, ki jo bo videla Škofja Loka prihodnje nedeljo, bi morala vendar zanimati vsakega poštenega Slovenca. Pisava v omenjeni notici pa dokazuje, da junaki okoli »Sl. Naroda« ne privoščijo našemu ljudstvu krepkega naraščanja, da ne marajo za pravi napredek, za trdno organizacijo v krščanskem duhu, da nimajo smisla za prospeh in gmotno korist našega mesta. Pa pustimo vse drugo na stran! Ali ni gostoljubnost znak vseh Slovanov in še posebej Slovencev? Gostoljubni hočemo biti tudi Ločani, dasi te lastnosti nekaterniki, kakor dokazuje pisava »Sl. Naroda«, ne marajo poznati. V nedeljo bodo v lepem našem mestecu zastopani gostje vseh slovenskih, tudi izvenkranjskih pokrajin in sicer v ogromnem številu. Toliko tujcev — lahko rečemo — Škofja Loka še ni videla, kolikor se jih je že doslej oglašilo. Poleg tega pa bomo imeli v svoji sredi cvet slovenskih mladeničev, ki si bistrum, ki si krepko telo v telovadnih krožkih. Na stotine jih bo . . . Škofja Loka pa naj se po želji malomarnega dopisuna »Narodovega« mrzlo drži, pa naj se ne zgane, pa naj prezira vse! S takimi nasveti nikar ne prihajaj, ljubezni škodljivci! V nedeljo se pridi prepričati, da se mi meščani ne damo strahovati, da smo v tem oziru svobodni in od nikogar odvisni. Mi hočemo drage nam goste dostojno sprejeti, vredno počastiti. Mi meščani hočemo tudi prospeh in napredek loškega mesta. Kdor pa misli cenjene tujce s svojim preziranjem odganjati, ta ni naš someščan, ta je naš sovražnik! Pa še nekaj!

Vedno in vedno se toži, kako malo in dosledno manj tujcev dohaja v naše sicer zdravo in prikupljivo mesto. Povsodi je več letoviščarjev, povsodi več prometa, nego pri nas! Zdaj pa pride liberalni dopisun, pa hoče skaziti še to, kar se nam obeta, pa hoče s svojim sovraštvom in z neumnim pisarenjem še to dobroto odjesti. Ali se tako skrbi za promet? Tukaj, meščani, se lahko prepričate, kdo je zaščitnik meščanov, kdo prijatelj ljudstva!

Someščani! V nedeljo hočemo pokazati, da smo napredni v pravem pomenu besede, da znamo ceniti drage nam slovenske goste, da smo gostoljubni! Tujcem, ki jih bo prišlo na tisoče, pač ni mnogo natem, ali ima kdo zastavo na svoji hiši, ali ne. Nam pa ni vseeno. Mi se bomo ob tej priliki prepričali, kdo so tisti, ki jemljejo dobro ime našemu mestu, ki odganjajo tujce od nas, ki nas hočejo zasovražiti vnanjemu svetu. Dotične si hočemo zapomniti in jih smatrati kot sovražnike mestnega napredka. Če se začne potem resno in vztrajno izvajati načelo »Svoji k svojim«, naj dotični vedo, da smo jih pravočasno svarili in opozarjali.

Vsem milim gostom od daleč in blizu pa kliče pretežna večina Ločanov: Dobrodošli v lepi naši Loka! Na srečno svidenje! Več meščanov.

Najnovejša politična poročila.

Protestni shodi čeških Nemcev.

Praga, 20. julija. Včeraj so bili zopet po nemških mestih protestni shodi, ki so se pečali s počehovanjem sodišč in pa pošt. Mir se ni kalil. Dasi se je govorilo radikalno, se je le opazilo, da hočejo zborovalci zdržati stik z državnimi poslanci.

Litomerice, 20. julija. Včerajšnjega shoda so se udeležili državni in deželni poslanci dr. Funke, Kutscher, Krütznar, načelnik nemškega češkega ljudskega sveta dr. Titta. Poslanec Kutscher je povdarjal, da se mora nastopati radikalno. Težišče jezikovnega boja je v deželnem in ne v državnem zboru. Ravno to je naglašal tudi državni poslanec dr. Funke, ki je tudi govoril o stališču nemško-čeških dež. poslancev v državnem zboru. Naglašal, da prebivalstvo lahko zaupa poslancem. Krütznar naglašal v imenu agrarne stranke, da bodo nemški agrarci z vso silo nastopili za nemško ljudstvo. Predsednik nemškega ljudskega sveta na Češkem dr. Titta pravi, da protestni shodi niso naperjen proti poslancem, dokazati se hoče marveč z njimi, da stoji za svojimi poslanci. Shodi so dokazali, da nemško ljudstvo ni voljno več, da trpi sedanje žalostne razmere. Govornik priporoča, naj se uvede narodni davek. Sklenili so ostro resolucijo.

Praga, 20. julija. Podobno kakor v Litomericih so se vršili tudi protestni shodi v Krumlovu, Tišinu, Duhcovu in po drugih nemških mestih.

Iz »Narodne Jednote« izključen učitelj. Budjevice, 20. julija. Češki učitelj H. I. Benesch je obiskaval veselice nemškega šulferajna. Izključili so ga zato iz »Narodne Jednote«.

Blaženi Clement Hofbauer.

Rim, 20. julija. Kongregacija obredov se je pričela posvetovati o istinitosti dveh čudežev na priprošnje blaženega Clementa Hofbauera. Če se izkažeta slučaj kot čudeža, se proglasi Hofbauer za svetnika.

Velikanska peticija.

London, 20. julija. Nasprotniki postave o žganjetoču v angleški zbornici so bili v torek neprijetno iznenadeni. V veselje pristašev postavnega načrta in v presenečenje cele zbornice so pripeljali v zbornico voziček, na katerem je bila velikanska vloga s 610.000 podpisov. Vloga je bila težka 12 angleških funtov. Peticijo je vložil Mr. Henderson, voditelj delavske stranke.

Mednarodni rodbinski vzgojevalni shod.

Bruselj, 20. julija. Leta 1910. se tu vrši svetovna razstava. Ob tej priliki se tudi vrši III. mednarodni vzgojevalni shod.

Odprava krščanskega nauka na Italijanskem.

Rim, 20. julija. »Osservatore Romano« objavlja oklic, ki pozivlja katoličane na odločen odpor proti znanemu sklepu rimskih framasonov, protiklerikalcev in svobodomislecev, ki so odpravili krščanski nauk iz rimskih šol. Očete pozivlja, naj protestirajo.

Uradniška korupcija v italijanskem naučnem ministrstvu.

Rim, 20. julija. Italijanski naučni minister Rava je odstavil zaradi nerednosti mnogo uradnikov naučnega ministrstva. Preiskovalni odsek je zasledil tudi dokaze, da je zapravljaj po Nasijevem zgledu denar bivši naučni minister Baccelli. »Avanti« zahteva, naj se proti Baccelliju tako postopa, kakor proti Nasiju. Framasonska klika je poparjena in ostro napada Ravo.

Liberalno časopije in Eulenburg.

Rim, 20. julija. Liberalni »Corriere della sera« piše o Eulenburgu: Knez se je v svoji prvi izjavi glede na politiko jako nesrečno izjavil. Njegove trditve so se takoj izkazale kot neresnične in napačne. Postopal je nepolitичno in absurdno. Mož je moral duševno propasti, ker drugače ni mogoče zapopasti, kako da je moral tak slab politik biti 20 let cesarjev uradnik. Neverjetno in nepolitичno govori, kdor trdi, da je prusko monarkovsko poslaništvo vojna postojanka protestantizma. Liberalni »Popolo Romano« piše: »Vsak obtoženec ima pravico, da se izgovarja, kakor se hoče. Najneumnejši izgovor pa je izbral Eulenburg.«

London, 20. julija. Angleško časopisje piše, da je po svojem nerodnem izgovoru Eulenburg že obsojen.

Proti šajgonskim zarotnikom.

Šajgon, 20. julija. Zaprlj so povzročitelja napada dne 27. m. m., nekega artiljerista. Devet domačinov sokrivcev zarote so obsodili v zapor od treh do dvajset let.

Nova oprava ruske pehote.

Peterburg, 20. julija. V zadnji rusko-japonski vojski so se pokazali nedostaki oprave ruske pehote. Ruski pešec nosi vedno na puški bajonet in izgleda tako, kakor je izgledala avstrijska pehota leta 1870. Zdaj nameravajo izpremeniti opravo tako, kakršno nosi ameriška pehota, ki je precej podobna opravi avstrijske pehote.

Izpred sodišča.

Sodelavce pokradla sta zaradi tatvine že predkaznovana Rudolf König in France Vidmar. Izmaknila sta iz zaklenjene kleti Hammerschmidove stavbe v Ljubljani dvema delavcema nekaj obleke. Sedela bosta vsak po dva meseca v težki ječi.

Svojo ženo poškodoval je France Prašnikar, posestnik v Zagorici. V nedeljo popoldne dne 17. majnika je prišel nekoliko korajžen domov in se jel pripraviti s svojo ženo, ki je bila po obdolženčevi trditvi tudi nekoliko vinjena. Tekom prepira jo je sunil z nogu v trebuh in jo nevarno poškodoval. Kaznovan je bil z dvamesečno ječo.

Po ceni se je hotel obleči. Janez Stallnik, lastnik gugalnice v tukajšnjem Latermanovem drevoredu je izročil zavitek obleke svojemu uslužbencu Francetu Schnepfleitnerju, da bi ga odnesel v njegovo stanovanje. A Schnepfleitner je izginil z obleko in šele pred kratkim ga je bilo

možno zaslediti ter ga vtakniti pod ključ. Za kazen je prejel sedem mesecev težke ječe.

Zaradi žalitve cesarja imel se je zagovarjati 71 let stari vžitkar Blaž Gruden iz Zbilj. Mož se je rad bavil s politiko in tako je nekoč v Žirovnikovi hiši vpricho več ljudi žavljivo govoril o cesarjevi osebi. Zato bo pa tudi sedel štiri mesece v težki ječi.

Žganje ga je zmešalo. Dne 19. aprila t. l. je pil Jožef Bijelj, rudniški delavec v Belipeči, v hiši Matija Kersteina. Bil je že precej pijan, zato ga je gospodar opominjal, naj odihe, ker je že deveta ura zvečer. Temu opominu se pa Bijelj ni hotel pokoriti, končno je pa le odšel. Nekaj kasneje potem je stopil Kerstein na dvorišče, a obdolženec ga nepričakovano z nožem napade ter mu zada štiri zabadljaje. Bijelj, ki se zagovarja s polno pijanostjo, bo sedel pet mesecev v težki ječi.

Nechloveški sin. Jožef Vidmar, posestnik v Gornjem Berniku, živi v sovraštvu s svojim 77 let stari očetom Janezom. Dne 20. junija t. l. je napravil starih strešne trte za napredaj. Obdolženec je pa očetu trte razsekal, končno ga pa s sekuro tako po glavi udaril, da se je oče na tla zvrnil in da se mu je kri vtila. Grozil mu je obenem, da ga bo razsekal. Kasneje se je ranjenec preoblekel, da bi šel k zdravniku, nechloveški sin ga je pa zgrabil, ga prevrnil na posteljo in ga suval z rokami. Zagrozil mu je, da ga bo zaklal ali pa ubil. Zverinski sin je bil na pet mesecev težke ječe obsojen.

V napačno skrinjo je posegel. France Kocmur, hlapec v Ljubljani, je prišel dne 26. junija v stanovanje gostinje Urše Oven na lg, pri kateri je nastanena tudi njegova mati. Odprl je tu skrinjo in vzel iz tiste bankovec za 20 K. Kocmur dejanje priznava, zagovarjal se je le, da je mislil, da je dotična skrinja last njegove matere. Obsojen je bil na dva meseca težke ječe.

Konja so mu vzeli. Janez Košnik, posestnik na Primskovem, je imel to slabo navado, da je fekalije v Kranju podnevi iz mesta izvažal. Vsled tega mu je okrajno glavarstvo zaukazalo, da je to delo dopustno le ponoči. Temu povelju se pa Košnik ni hotel ukloniti. Dne 7. majnika t. l. je zopet podnevu izvažal fekalije skozi mesto. Da bi to preprečil, spregel je ondotni mestni redar 15letnemu obdolženčevemu sinu Petru konja izpred voza ter konja postavil v neki hlev, pred katerega se je postavil. Kmalu prihrumi Košnik s svojim slaboumnim sinom Primožem ter sta se hotela siloma polastiti konja. Redarju bi se bilo slabo godilo, da ga ni oprostil drugi mestni redar. Za kazen se mu je naložilo štirinajst dni težke ječe.

Slab izgovor. Marija Fojkar iz Škofje Loke je služila okoli sedem mesecev pri Mariji Lang v Ljubljani za kuharico. V tej dobi je svoji gospodinjji izmaknila raznih oblačil in perila. Dne 15. majnika je te ukradene reči oddala svoji materi Katarini, da jih ponese na svoj dom. Med potjo jo je pa ustavil policijski stražnik ter jo aretoval. Marija Fojkar pravi, da je te reči vzela le iz potrebe glede na njeni bližnji porod. Obsojena je bila na en mesec težke ječe, njena mati Katarina pa na pet dni zavora.

Koroške novice.

k Nastavljeni so kot kaplani sledeči gg. novomašniki: Albert Blasi v Šmartnem pri Beljaku, Josip Rudl v Svečah, Anton Štrifot v Gosposveti in Tomaž Ulbing v Železnikaplji. — Za provizorja pa pride ta gg. kaplana: Franc Vuk iz Železnikaplje v Vorderberg, Rok Tojinko iz Sveč na Obirsko.

k Pri občinskih volitvah v St. Rupertu pri Celovcu so 17. t. m. v tretjem razredu popolnoma propadli socialni demokratski kandidati. Socialni demokrati si se še kaj takega mislili niso, da bi njih kandidati ne zmagali, ker so bili v obče mnenja, da je St. Rupert soc.-demokratska trdnjava. Pred volitvami so še celo drž. poslanca Lukasa poklicali z Dunaja, da je prišel bodrit somišljenike za soc. dem. stvar, pa to pot so se krščanski socialci in pa nemški nacionalci združili proti njim. Socialna demokracija na Koroškem vedno bolj tal zgrubiva, za prvenstvo se bijeta samo še krščansko-socialna in nemško-narodna stranka, slednja ima pa le še največ zaslonbe na zgornjem Koroškem in pa v Celovcu.

k Trčila sta 15. t. m. v Trbižu na progi proti Staremu Trbižu dva stroja, ki sta bila precej poškodovana. K sreči sta oba stroja počasi vozila, drugače bi se lahko prigodila večja nesreča. — Na državni cesti proti Podklostru sta pa skupaj trčila neki laški iz Pontebe prihajoči avtomobil z kočijo Köpfina iz Bistrice, vsled česar so

bile osebe iz kočije vržene in lahko poškodovane.

k Komičen prizor se je nudi 17. t. m. jutraj na postaji Freže. Neka dama je namreč šla hitro napajat kužka k vodnjaku. Med tem je bilo pa že dano znamenje za odhod in dama je komaj še o pravem času stopila nazaj na voz. Ko je bila pa v vozu in se je vlak že pomikal, pa še le vsa preplašena zapazi, da je kužek še na postaji ostal, ker vse kričanje in mahanje ni nič pomagalo, je pa potegnila za vrstico v silo, na kar se je vlak že zunaj postaje ustavil. Dama skoči hitro vun in teče kužku na postajo nasproti. Železničarji pa tudi take ljubeznivosti do kužka ne poznajo, pa vlak ne počaka več dame z kužkom, ter se naprej odpelje. Seveda potnikom tudi ni bilo po volji, da se je vlak radi kužeta ustavil.

Stajerske novice.

š Mladeniški shod pri Sv. Roku v Šmarju se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta. Natančnejši spored še objavimo. Mladeniški šmarske dekanije, sedaj pa na delo, da bo naš prvi mladeniški shod eden najlepših, kar se jih je do sedaj priredilo. Šmarski mladeniški se čvrsto pripravljamo, da najlepše sprejmemo svoje brate. Osnovni smo si že svojo mladeniško zvezo.

š Primicije. Letos bodo služili prvo sveto mašo sledeči gospodje: Franc Božiček na Bučah, dne 9. avgusta; Jurij Cvetko v Podčetrtku, dne 9. avgusta; Martin Gaberc na Črešnjevcu, dne 9. avgusta; Peter Jurak na Vidmu, dne 15. avgusta; Jakob Košak v Trnovem v Ljubljani, dne 9. avgusta; Marko Sagaj v Ljutomeru, dne 9. avgusta; Janko Sirec na Črni gori pri Ptuj, dne 9. avgusta; Miha Barbič v Vidmu, dne 9. avgusta; Miha Kos v Veliki dolini na Kranjskem, dne 16. avgusta; Peter Pavlič pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, dne 9. avgusta; Josip Pinter pri Sv. Magdaleni pri Mariboru, dne 2. avgusta; Iv. Razbornik v Ljubnem, dne 9. avgusta; Franc Škof pri Veliki nedelji, dne 9. avgusta.

š Veliko jubilejno romanje je priredilo dne 16. julija šest župnij ptujske dekanije na Ptujsko goro. Zbralo se je na tisoče ljudstva, ki je opravilo svojo pobožnost za odpustke, ki pa se je tudi ginjenega srca zahvaljevalo za precej obilni, pohlevni dež tega in prejšnjega dne.

š Protestantska propaganda v Ptuj vedno bolj napreduje. Zadnje dni je odpad trgovski uslužbenec Mavčič, pri trvdki Schullink. Protestantski vikar, pruski pastor Böhm, dela na vse kriplje, da bi kmalu spravil na noge zadostno število — govori se, da 150 — »vernikov«, kateri dobijo v kratkem času svojo cerkev in pastoro-rovo stanovanje. Žalostno je, da »katoliški« župan Ornič na vse mogoče načine podpira delovanje protestantov, še žalostnejše, da se tudi več Slovencev da preseliti k odpadu. Böhm zbira okoli sebe katoliško mladež, zlasti komaj šoli odrasle dečke, a izmed poklicanih faktorjev od katoliške strani se nihče ne gane.

š Ptujsko gimnazijo je leta 1907./08. obiskovalo 208 učencev, izmed katerih je bilo 161 Nemcev, 41 Slovencev; prvi red je dobilo 147 dijakov (med njimi 15 odli-kašev), 32 jih bo delalo ponavljalni izpit, padlo jih je 29.

š Izginilo je na Vranskem dekle Antonija Lešnik, božastna. Od tega je že tri tedne. Stara je dvajset let. Če kdo kaj poizve, naj sporoči župnijskemu uradu na Vranskem. Daj Bog, da se to zgodi, ter se s tem pomiri potrto srce matere-vdove.

š Smrt. Na Vranskem je posegla kruta smrt v znano blago hišo Šentakovo ter pokosila povsod priljubljeno gospodično Faniko. Blag ji spomin! Naj v miru počiva!

š V Trbovljah je v delavskem strokovnem društvu včeraj popoldne predaval Ivan N. Gostinčar o draginji in kako se obraniti še vedno naraščajoče draginje. Poslušalci so zelo pozorno sledili predavanju.

Širite, naročajte „Slovenca“!

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristinega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi**. — Izborna kvaliteta: belo namizno vino 40—50 K, pinela ter fina desertna vina, kakor ital. rizling in beli burgundec od 50—60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 120 K.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi**.

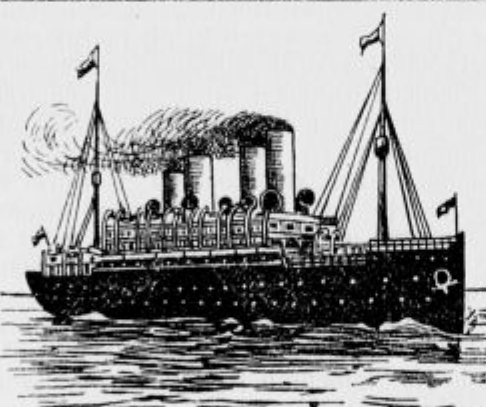
Pozor! Čitaj! Pozor! Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črelih, osobito se priporočajo pri zaprtju in nerednem odvajanju, pehanju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za udržanje dobrega prebavanja 814 20—16 a

Delovanje izvrstno, vseh sigurno. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajststorič) 5 K franko na vsako pošto po rovezju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠIČA, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika 1639 3

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki **velikani**:

Kaiserin Auguste Victoria	nosi	25.000 ton
Amerika	„	24.000 „
President Lincoln	„	20.000 „
President Grant	„	20.000 „

Vožnja **Ljubljana-Hamburg** traja z na novo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo samo 1¹/₂ dneva ter ima potnik pravico **porabe brzovlakov** po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.

Proda se recept za fini : zeliščni liker. :

Pisma pod „liker“ na upravništvo tega lista. 1745 3—2

Št. 1110.

Razglas.

Radi oddaje zgradbe enorazrednega novega šolskega poslopja v Stari-Lipi razpisuje se ofertna obravnava in zmanjševalna dražba

na dan 29. julija 1908 ob 11. uri dopol.

v občinski pisarni na Vinici ozir. ob 10. uri dopoldan na licu mesta v Novi Lipi.

Pisanim z 1 K kolekovanim ponudbam naj se priloži 10% varščina stroškov tega dela ali pa vseh del na katere se ponudba glasi, ter se ima ponudilo zapisati z črkami in besedami kakor tudi naj iste obsegajo izrečno opombo, da so dotičnemu offerentu vsi pogoji, strokovnik in načrti dobro znani in da se istim brezpogojno podvrže.

Stavbena dela so naslednje proračunjena:

1. zidarsko delo na	9265 K 94 v
2. kamnoseško delo na	435 „ 04 „
3. tesarsko „ „	3797 „ 23 „
4. mizarsko „ „	1030 „ — „
5. ključavničarsko delo na	1343 „ 19 „
6. kleparsko delo na	386 „ 32 „
7. pleskarsko „ „	229 „ — „
8. slikarsko „ „	68 „ 83 „
9. steklarsko „ „	202 „ 25 „
10. pečarsko „ „	305 „ — „
11. notranja oprava „	430 „ 29 „

Skupna vsota . 17493 K — v

Take ponudbe se bodo sprejemale pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Črnomlju le do dneva obravnave, na pozneje došle ponudbe se sploh ne bo oziralo.

Navedene dele stavbenega elaborata in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v navadnih urah pri podpisani oblasti.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju,

dne 8. julija 1908.

Zakonito zjamčeno

„Hygienicus“

Zakonito zjamčeno.

senzacionalna iznajdba, s katerim postanejo tkanine zopet kakor nove. Neobhodno potreben za **naizno, posteljno, toaletno perilo**, mehke **srajce, bluze, nevostine oprave**, za bela kakor tudi barvena **platnena ali volnena oblačila, zagrinjala, črpe, tančice** itd.

»Hygienicus« napravi tkanino trpežno in izvanredno mehko, slično baržunu; volneno blago dobi sličnost holandskega platna.

Vedno enacega učinka za vse vrste tkanin, iz platna, bombaža, volne ali svile.

Učinkuje razkrajajoče!

Dobi se v vseh specerijskih in kolonijalnih trgovinah in drogerijah. 1522 20 9

L. Chiozza & Co.

Červinjan (Primorsko).

Zabavne vožnje Avstr. Lloyd v Trstu

s posebnim parnikom „Thalia“.

II. potovanje na sever

iz Kiela od 3. do 31. avgusta

na Norveško, Spicberge in v pokrajino večnega ledu. Vožnja po morju z oskrbo od 700 K višje.

Potovanje IX. iz Bremerhavna v Trst od 5. septembra do 1. oktobra v znamenita morská kopališča atlantskega oceana, na Špansko in v Alžir. Vožnja po morju z oskrbo stane od 520 K višje.

Potovanje X. v severno Afriko, na Špansko in Baleare iz Trsta od 8. oktobra do 4. novembra. Cena vožnji po morju z oskrbo je od 650 K višje.

Vožnje po suhem aranžira potovalna pisarna Thos. Cook & Son, Dunaj, I., Stephansplatz 2, pod pogoji, ki so označeni v posebnih programih. 1180 14—12

Pojasnila daje R. Ranzinger in Edvard Kristan v Ljubljani, kakor tudi glavna agentura Avstr. Lloyd na Dunaju, I., Kärntnerring 6.

Velika serijska prodaja!

60% nižje cene pri vseh poletnih predmetih,

kakor tudi: batist za dame, platnina, kostumi iz svetlega blaga, pique in platnena krila, dalje bluze s čipkami in iz batista, lister za gospode in dečke ter perilno blago za obleke kakor tudi blago za lahne poletne obleke.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIČ

1326 28

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Podružnice:

Praga s podružnicami: Graben 36, Mala strana, Most, ulica 17, Budon, Brno, Opatka Lipa, Opatka Kamelka, Hornvicki Sumburg, Hülling, Novi Jičín, Pilsen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 1, II. Taborskegasse 4, III. Ungargasse 77 (vagal Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnergasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 74, VIII. Lerchenfelderstrasse 153, IX. Alservstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 65 XIX. Döblinger Hauptstr. 85, XIX. Hauptstrasse 24.

Menjalnična delniška družba 45 150—175

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 1.

Ško kapital K 20.000.000 Reser. zaklad K 8.010.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.